

➔ НОВИНИ НДО

- ✓ ПЕРЕДВИБОРЧА ініціатива для молоді
- ✓ ІНФОРМАЦІЮ теж можна ділитися.
- ✓ ЕТИЧНІ норми третього сектору.
- ✓ РЯТУВАЛЬНЕ коло для безробітних
- ✓ НА шляху до знань
- ✓ РІДНИЙ край наш Придніпров'я
- ✓ ПЕРШИЙ крок до соціальних інвестицій
- ✓ ДЕМОКРАТИЧНІ сили
- ✓ Дніпропетровського регіону
- ✓ КОМП'ЮТЕРНІ курси від "Довіри"

➔ АКТУАЛЬНА тема

- ✓ НЕСЕ мене лелека в білий світ
- ✓ БАНК надає перспективи
- ✓ СТРАТЕГІЯ єдиного фронту

➔ ОБМІНЮЄМОСЯ досвідом

- ✓ СПІВПРАЦЯ, що народжує надію.
- ✓ 3 роки успішної діяльності
- ✓ 3 кроки до професійності
- ✓ СЛІПІ зірки серед нас
- ✓ СТРАЖДАЮ, мучусь, гину, але живу!
- ✓ ОБЛИЧЧЯ третього сектору.

➔ СОЦІАЛЬНЕ партнерство

- ✓ СТУДЕНТСЬКИЙ волонтеріат в НДО

➔ ТОЧКА зору

- ✓ РАЙОННА бібліотека чи центр активізації громадян?

➔ БІБЛІОТЕЧКА для НДО

- ✓ НДО-Інформ.
- ✓ СОЦІАЛЬНІ технології. Ч.1

➔ КОНКУРСИ

- ✓ ШКОЛА громадського любівання.

СТРАТЕГІЯ єдиного фронту

Як на мене, то місцеве самоврядування, про яке так багато у нас говорять, в Україні поки що залишається лише гарною мрією. І справа зовсім не в тому, що відсутні можливості. З законодавством у нас, якраз, все в порядку-було б бажання, а вже повноважень у місцевих громад достатньо.

(продовження на стор.9)

Тиражування цього бюлетеня здійснено в рамках проекту Інституту соціокультурного менеджменту (ICKM) "Інтеграція місцевих спільнот", при підтримці Фонду Євразія за рахунок коштів наданих USAID.

Думки, висловлені у виданні, належать авторам і можуть не співпадати з офіційною позицією редакції бюлетеню, ICKM, Фонду Євразія та USAID.

ПЕРЕДВИБОРЧА ініціатива для молоді

Проект «Ініціатива передвиборчого навчання виборців, які голосуватимуть вперше» за програмою ТАСІ8 Європейського Союзу в Україні реалізовує громадська організація «Фундація прав людини». Загалом проект передбачає проведення на території семи областей (Вінницької, Кіровоградської, Полтавської, Черкаської, Чернігівської, Хмельницької та Житомирської) моніторингу ЗМІ на предмет дотримання свободи слова та забезпечення громадян різноплановою, неупередженою і збалансованою інформацією під час президентської передвиборчої кампанії.

Також, за підтримки Посольства Фінляндії в Україні, проведено сім регіональних семінарів для лідерів молодіжних НДО на предмет методики активізації молоді під час виборів. Два з них відбулися у Кіровограді та Світловодську. Наступний етап - проведення в обласному центрі десяти лекцій з питань важливості участі молоді у виборах. Що стосується об'єктів моніторингу преси в Кіровоградській області, то у липні місяці ними були програма КОДТРК «День за днем», а також газети «Народне слово», «Наша Газета», «Кіровоградська Правда», «Вечірня газета», «Україна - Центр» та «Страна советов».

З результатами моніторингу місцевої преси за липень місяць у всіх зазначених областях можна ознайомитись, звернувшись за електронною адресою: vt@ngo.org.ua

Вікторія Талашківч

ІНФОРМАЦІЄЮ теж можна ділитися

Щомісяця у другий та четвертий четвер, в Кіровоградській обласній бібліотеці для юнацтва імені Бойченка проходять інформаційні сесії проводяться вони для представників НДО громадською організацією ТІМО "Відкриті двері", яка діє у рамках Національної програми розвитку соціальної взаємодії недержавних організацій та державних закладів культури. Проходять інформаційні сесії в бібліотеці імені Бойченка з осені минулого року. А починалося все з пропозиції Центру підтримки творчих ініціатив про знайомство представників громадських організацій з працівниками благодійного фонду ІСАР.

"Єднання". В результаті цієї зустрічі було написано з півтора десятки проектів, чотири з яких пройшли конкурс і отримали фінансування. Навіть для України це вже був рекорд. Більше одного, зовсім нечасто, двох проектів на область, громадські організації ніколи не вигравали. Успіх колег ТІМО "Відкриті двері" просто окрилив. Відтоді, члени організації ретельно переглядають всі сайти, на яких розмішуються конкурсні програми, відбирають їх за темами, а потім запрошують на інформаційну сесію саме ті громадські організації, які можуть ними зацікавитись. Робота, начебто, нескладна, але насправді дуже кропітка. Втім, працівники бібліотеки вважають, що даремно їхні зусилля пропасти не можуть. Як люди, що прагнуть розвинути в області мережу громадських організацій та допомогти їм у пошуках фінансування, ентузіасти з ТІМО "Відкриті двері", розуміють, що одразу нічого не буває. Для досягнення мети спочатку потрібно попрацювати. Окрім інформації про нові конкурси, умови для участі в них та вимоги до претендентів, на інформаційній сесії говорять про новостворені юридичні консультації для громадських організацій та інші цікаві НДО, які почали діяти останнім часом на теренах України. Оскільки проходять сесії у рамках програми соціальної взаємодії, то й запрошують на них не лише людей, які прагнуть допомагати суспільству, а й тих, хто цієї допомоги потребує. Так, на останню зустріч була запрошена лікар обласного центру по боротьбі зі СНІДом Валентина Лозорова. Серед слухачів сесії вона знайшла не лише порозуміння, а й реальні пропозиції про співпрацю. Принаймні, одразу декілька громадських організацій запропонували центру свою волонтерську допомогу у сфері профілактичної роботи з молодіжною аудиторією.

Еліна Мороко

ЕТИЧНІ норми третього сектору

Обговорення проекту Декларації етичних засад діяльності організацій громадянського суспільства ще триває. Відрадно, що участь в ньому беруть не лише ініціатори, а й всі, зацікавлені у створенні документу, організації. До того ж, проводяться круглі столи у більшості регіонів майже одночасно, на власний розсуд і за свої ж таки кошти. Дискусійні питання етичних норм НДО турбують і лідерів кіровоградських громадських організацій. Організаторами круглого столу, присвяченого цій тематиці, в Кіровоградській області стали Центр підтримки творчих ініціатив та Інститут

НДО-Інформ

№ 3 (27), 2004

соціокультурного менеджменту. Свою ініціативу президент ЦПТГ Людмила Станкевич пояснила тим, що потреба у створенні документу назріла давно, а тому чекати далі нічого. На пропозицію про розгляд декларації в області відгукнулися охоче. Приємно, що зацікавилися можливістю додати щось своє не тільки лідери місцевих НДО а й районних. Президент ІСКМ Лев Абрамов переконаний, що тільки так і має бути. Він вважає, що оскільки кожна з представлених на засіданні організацій працює з якоюсь визначеною соціальною групою і за родом своєї діяльності щодня стикається з проблемами етичного характеру то й, природно, має бути зацікавлена у їх вирішенні. Дебати були палкими, але необхідного результату досягли. Аргументовані зміни та доповнення до вже запропонованого проекту учасники круглого столу внесли на сайт, де розміщено Декларацію. Те ж саме можуть зробити і представники всіх інших громадських організацій, які прагнуть долучитися до процесу створення етичних норм третього сектору.

Еліна Морoko

РЯТУВАЛЬНЕ коло для безробітних

У Широківському районі Дніпропетровської області почав діяти спільний проект фонду майбутнє", районного центру зайнятості і місцевої влади сприяння безробітним у створенні малого бізнесу". Програма фінансується Міжнародною фінансовою корпорацією і Міжнародним фондом Відродження".

Проектом передбачена інформаційна підтримка та навчання безробітних з питань відкриття власної справи. Заплановано провести серію круглих столів" та спеціальних семінарів за участю представників бізнес-структур, влади та фінансистів. На базі районного центру зайнятості відбулося вже два таких семінари. На першому обговорювались питання державного регулювання підприємницької діяльності. Фахівці освітнього центру БДО «Баланс-Аудит» та фонду майбутнє" надали 45-ти учасникам семінару повну інформацію про законодавчі та економічні основи організації та ведення власного бізнесу, а також дали численні практичні поради роботи з фіскальними органами.

Основи бізнес-планування обговорювались на другому семінарі, який відбувся у цьому районі. Йшлося про те, як правильно складати бізнес-плани, від яких залежить майбутнє роботи. Директор Широківського районного Центру зайнятості Ольга Данюк розповідає, що навчання вже дало свої результати. Відразу після семінару троє безробітних

НОВИНИ НДО

подали на розгляд комісії свої проекти відкриття власного бізнесу. Кожен знайшов свою нішу: розведення великої рогатої худоби, тепличне господарство та торгівля.

Оксана Богданова

На шляху до знань

В 2004 році до Дніпропетровської Національної Металургійної Академії вступило 32 незрячих абітурієнти. Вони здобуватимуть фах економіста за звичайною програмою.

За словами представників Дніпропетровського регіонального центру інвалідів, нині отримати освіти людям з вадами зору доволі складно. Утім за інтелектуальними здібностями сліпі люди не поступаються здоровим і здатні навчатися у вузах. Щоправда для цього їм треба подолати деякі психологічні бар'єри.

Саме тому щодня зі студентами працюватиме психолог, а педагоги, які викладають у групі незрячих студентів, будуть відібрані за конкурсом. Основними вимогами до викладачів є терпіння, відповідальність, ставлення до учнів як до здорових людей. У Центрі освіти інвалідів стверджують, що після закінчення вузу проблем з працевлаштуванням у випускників з вадами зору не буде.

Оксана Богданова

РІДНИЙ край наш Придніпров'я

21 серпня 2004 р. у Дніпропетровську в міському парку ім. Л. Глоби відбулася виставка-презентація громадських об'єднань "Рідний край наш Придніпров'я".

У виставці взяли участь більше 30 громадських організацій, що успішно працюють в м. Дніпропетровську і Дніпропетровській області. На цьому заході вони ще раз продемонстрували важливість своєї діяльності у розвитку громадянського суспільства. Кожна з них робить багато добрих справ у своїй сфері - від проведення освітніх і розважальних акцій для дітей і молоді, краєзнавчих заходів - до створення центрів соціальної адаптації для людей з вадами здоров'я. Сьогодні суспільство все більше розуміє, що тільки об'єднавши місцеву владу, громадські об'єднання, бізнес-структури, можна успішно вирішувати важливі соціальні питання в регіонах.

Організації-учасники виставки представили яскраві стенди, плакати, буклети, які зацікавили

НОВИНИ НДО

багатьох відвідувачів та привернули увагу представників влади та ЗМІ до діяльності НДО.

Оксана Богданова

ПЕРШИЙ крок до соціальних інвестицій

Вознесенським міським благодійним фондом "Соколи" спільно з Виконавчим комітетом Вознесенської міської ради в рамках реалізації проекту "центр соціального інвестування, як інструмент єднання зусиль громади для процвітання міста", за фінансової підтримки мережі громадянської дії в Україні" ІІСАІ Інституту сталих спільнот (ІІС), котрий фінансується Агентством міжнародного розвитку Сполучених Штатів Америки (ІІІАІО) була проведена робоча зустріч. Мета якої - адаптація методики визначення соціальних проблем до умов Вознесенська і розробка анкети-опитувальника. На робочій зустрічі були присутні - представники органів місцевого самоврядування, малого та середнього бізнесу, громадських організацій міст, голови вуличних комітетів та представники місцевих ЗМІ.

В ході проведення робочої зустрічі присутні були ознайомлені з методикою визначення пріоритетних проблем міста Одеси, яка розроблена Асоціацією підтримки громадських ініціатив "Ковчег" та Академією державного управління. Також було презентовано практичний досвід визначення пріоритетних проблем Чернівецького центру соціального інвестування. Учасники робочої зустрічі мали можливість ознайомитися з анкетною опитувальником, що розповсюджувалася серед мешканців міста Чернівці; порядком створення експертної групи; методикою проведення соціологічного опитування та опитування фокус-груп; з матеріалами обробки соціологічних даних експертною групою; з підсумковим звітом проведення дослідження в м. Чернівці, що включає в себе перелік пріоритетних проблем міста.

За результатами робочої зустрічі в Вознесенську:

- адаптовано методику визначення пріоритетних проблем до умов Вознесенська;
- розроблено план дій по проведенню соціологічного опитування;
- затверджено склад експертної групи;
- розроблено анкету-опитувальник для проведення соціологічного опитування.

Здійснення в місті вище перелічених заходів, є першим кроком та підставою до здійснення соціальних інвестицій, що будуть спрямовані на вирішення пріоритетних проблем міста. Їх

визначення, що планується провести в ході реалізації проекту "центр соціального інвестування, як інструмент єднання зусиль громади для процвітання міста". Отримані дані будуть використані благодійним фондом "Соколи" в ході розробки конкурсної документації та визначення пріоритетів конкурсу проектів та програм на 2005 р., що буде проводитися серед громадських організацій та благодійних фондів міста.

ДЕМОКРАТИЧНІ сили Дніпропетровського РЕГІОНУ

Наприкінці серпня Дніпровський Центр Соціальних Досліджень ініціював проведення Форуму демократичних сил Дніпропетровського регіону.

Необхідність проведення цього заходу була обумовлена особливостями розвитку громадянського суспільства, як в Дніпропетровському регіоні, так і в Україні в цілому. Ріст можливостей громадських організацій сприяє якісному підвищенню їх впливу на суспільно-політичні процеси.

В результаті роботи Форуму була прийнята Резолюція Форуму демократичних сил «Чесні вибори - 2004 на Дніпропетровщині». Форум констатував, що неурядові громадські організації та політичні партії Дніпропетровщини об'єднуються, щоб сприяти проведенню чесних, прозорих та справедливих виборів в Україні, координувати свою діяльність у здійсненні моніторингу виборчої кампанії, а саме; відстеження порушень прав суб'єктів виборчого процесу у моніторингу висвітлення виборчої кампанії в ЗМІ Дніпропетровського регіону, моніторингу якісного інформування виборців, моніторингу порушень прав журналістів та ЗМІ, моніторингу громадської думки щодо перебігу виборчого процесу, спостереження за використанням виборчих фондів учасниками виборчої кампанії, запровадження механізмів та процедур юридичного захисту громадських організацій, що зазнають утисків влади, надання їм консультативно-правової підтримки,

В роботі Форуму взяли участь лідери громадських організацій та обласних відділень політичних партій, представники Дніпропетровської обласної державної адміністрації, керівники органів місцевого самоврядування, журналісти.

Оксана Карпова

КОМП'ЮТЕРНІ курси від "Довіри"

Протягом півроку комп'ютерній грамоті в м. Дніпропетровську зовсім безкоштовно будуть навчатись 24 юнаків та дівчат з послабленим

слухом.

Грант на проведення освітньої програми громадській організації матерів дітей-інвалідів з дитинства "Довіра" був наданий Ініціативним центром сприяння активності та розвитку громадського почину "Єднання" та Інститутом Сталих Спільнот за фінансової підтримки Агентства Міжнародного розвитку США.

Проект "Створення комп'ютерного реабілітаційного центру для дітей і молоді з обмеженнями слуху" розрахований на шість місяців, - розповідає Тетяна Советова, голова організації "Довіра". - Зараз протягом двох місяців навчатиметься одна група з 12 чоловік, потім - друга. Молодь займатиметься тричі на тиждень по три години. Окрім курсів ми проводимо безплатні консультації для тих, хто працює або не може відвідувати заняття з яких-небудь інших причин.

На кошти гранту "Довіра" придбала комп'ютер, принтер і модем для підключення до мережі Інтернет. Ще чотири комп'ютери надала в безкоштовне користування "Асоціація жінок - підприємців". За словами Тетяни Советової, бажаючих навчатися значно більше, ніж двадцять чотири. Головним критерієм у відборі була потреба у навчанні: прийняли тих, хто збирався продовжувати вчитись. Так вісім юнаків та дівчат з послабленим слухом, які відвідують зараз комп'ютерні курси, одразу після їх закінчення вступатимуть до підготовчого відділення Національної Дніпропетровської Металургійної Академії.

Олена Місник

ГО матерів дітей-інвалідів "Довіра"
Советова Тетяна Георгіївна
49000 М. Дніпропетровськ, вул. Запорізьке шосе 2а
(0562) 43 38 07^{кв. 53}

НЕСЕ мене лелека в білий світ

Олена захоплено спостерігала за творчістю свого чоловіка, який на її животі малював маленький будиночок гномика у вигляді грибочка, а поряд і самого господаря. Гномик стояв на лісовій галявині, залитій сонячним промінням і посміхався...

Таким побачив свого ще ненародженого сина 24 річний Олексій під час уроку арт-терапії у Дніпропетровському сімейно-консультативному центрі „Аист”. За час відвідування Центру подружжя навчилося краще розуміти одне одного і мати уявлення про внутрішній світ свого малюка. У цьому їм допомагали психологи на спеціальних тренінгах і заняттях для вагітних жінок, які називалися ми чекаємо тебе, малюк”.

Дніпропетровську обласну громадську організацію „Аист” зареєстровано недавно, хоча її діяльність вже добре відома дніпропетровцям. До цього вона існувала як ініціативна група. Її організатори, а це лікарі-гінекологи, акушери, педіатри, психологи застосовують у своїй роботі досвід європейських країн, якого вони набралися на спеціальних тренінгах, а також досить великий власний досвід у цьому напрямку. До того ж у кожного з них є свої діти.

Тетяна Крамаренко, яка зараз виконує обов'язки виконавчого директора Центру, розповідає, що вона сама, коли була вагітною, відвідувала заняття. Разом з чоловіком вони писали листи своєму ще ненародженому малюкові, склали для нього колискові, плавали у басейні, займалися йогою. Пологи пройшли успішно. Зараз їхньому Микитці три роки. Він дуже рухливий і розкутий хлопчик: легко заводиться знайомства і сам придумує розважальні ігри. Родина і зараз продовжує відвідувати „Аист”, бо у кожного з них там є свої друзі і улюблені заняття.

Фахівці Центру констатують, що всі родини, які пройшли перед пологову підготовку, можуть без допомоги лікаря справитися з дитячими хворобами, уникнути післяпологових депресій і непорозумін між собою.

Оксана Богданова

ГО Сімейно-консультативний центр "Аист"
Тетяна Крамаренко
49000, м. Дніпропетровськ, вул. Барикадна 3 |
офіс 8
(056) 370 74 29

та насилля у сім'ї

БАНК надає перспективи

Що означає для вас робота у громадській організації? Можливість реалізувати власні ідеї чи шанс працювати в одній команді із цікавими людьми? Спосіб втілити в життя важливий проект чи ще один вихід із ситуації, коли забагато вільного часу? Моя діяльність у громадському секторі має усі перелічені спектри, а у цій статті піде мова про той варіант, коли задоволення і зиск від роботи в НДО може отримати людина із підприємницьким талантом.

Сам термін «соціальне підприємництво» поки що важко знайти у словниках з економічною лексикою, але ним вже активно оперують на різних рівнях як представники НДО, так і фахівці державного та бізнесового секторів. Нині соціальне підприємництво може стати перспективою і панацеєю для громадських організацій, які прагнуть реалізувати значущі для місцевої громади проекти, не опираючись на кошти міжнародних донорів. Результати опитування на віртуальній сторінці www.ngo.org.ua показують, що більшість представників НДО поки що не вірять в спроможність локальних ресурсів забезпечити соціально важливі проекти. Поруч з цим світова практика свідчить, що вирішення таких питань, як бездомні діти у Ленінському районі міста Кіровограда чи поширення ВІЛ-інфекції серед споживачів наркотичних речовин міста Знам'янка - то проблеми настільки локального характеру, що шукати кошти для їх вирішення просто соромно десь «на стороні». І, звісно, тут недостатньо тих копійок, що їх виділяє держава та місцева влада і яких так-сяк вистачає на профілактику наркоманії

Довідка: Фонд Євразія - це організація, головне фінансування якої здійснюється через Агенцію США по міжнародному розвитку (ЦДАЮ). Фонд засновано у 1993 році з метою підтримки розвитку демократії та ринкової економіки у дванадцяти нових незалежних країнах колишнього Радянського Союзу.

Тому нині в Україні проводиться ряд досліджень метою яких є виявлення оптимальних шляхів залучення ресурсів на локальному рівні для вирішення місцевих же проблем. Наприклад, Фонд Євразія оголосив нещодавно конкурс на проведення дослідження у сфері розвитку соціального підприємництва в Україні.

За визначенням Фонду Євразія соціальне підприємництво - діяльність некомерційних або благодійних організацій, яка приносить прибуток, покликана створювати робочі місця для представників незахищених груп населення і забезпечує стабільність самих некомерційних організацій чи окремих проектів. Саме тому метою дослідження, яке ініціює Фонд Євразія, є визначення потенціалу розвитку соціального підприємництва з метою підвищення стабільності неприбуткового сектору. Поруч з цим планується детально проаналізувати можливості надання грантової підтримки для розвитку соціального підприємництва.

На думку спеціалістів Фонду Євразія існує декілька головних питань, правильна відповідь на які сприятиме подальшому успіху цієї сфери. Важливим, зокрема, є виявлення тих організацій та структур, які безпосередньо впливають на розвиток галузі. Також необхідно провести детальний аналіз правового поля відносно проблем створення, діяльності та розвитку соціальних підприємств. Сам розмір грантової підтримки, яка потрібна для розвитку соціального підприємництва, також потребує прискіпливого аналізу, адже головне - визначити суми, достатні для стабільного і якісного успіху, з урахуванням можливих ризиків і шляхів їх уникнення.

***Коментар:** Варто сказати, що у певному сенсі слова соціальне підприємництво в Україні існує. Наприклад, на підприємствах УТОСу (Українське товариство сліпих) та УТОГу (Українське товариство глухих). Але ці підприємства, не зважаючи на певні пільги з боку держави, все ж не витримують конкуренції і діють більше як організації, що дають можливість працювати і отримувати заробітну платню людям з особливими потребами. Втім, не секрет, що у разі більш уважної політики держави у цій сфері, задані підприємства могли б не тільки задовольняти своїх власників - громадські організації — морально, але й приносити певний зиск.*

Втім, нині хочеться привести приклад іншої схеми, коли громадська (неприбуткова!) організація заробляє кошти для потреб своїх членів/клієнтів. Це модель, з успішністю якої кіровоградська делегація познайомилась ще минулого року, коли за програмою «Громадські Зв'язки» (Проект «Гармонія») відвідувала Сполучені Штати Америки. Один з прикладів - спортивне товариство, котре, за підтримки місцевої громади, змогло отримати кредит у банку на будівництво спортивного комплексу (льодовий каток, футбольне поле, тренажерні зали тощо). Нині спортивний комплекс діє як підприємство, прибутки якого повністю йдуть на заробітну платню працівників, покриття відсотків по кредиту, а залишок отримує громадська організація на свій рахунок. Сплативши певний прибуток, спортивне товариство отримує можливість не тільки фінансувати власні проекти, але й проводити благодійні акції для тієї частини населення, яке не може платити за користування басейном чи полем для регбі. Головне, щоб на кінець року на рахунку НДО не залишались кошти, а всі були витрачені на цільові потреби організації.

Схожі схеми існування та самофінансування організацій я спостерігала і у Великобританії у рамках програми імені Джона Сміта. Зокрема, товариство «Age Concept» («Турбота про літніх людей» - переклад авт.) пропонує своїм клієнтам можливість отримувати дешеві побутові послуги, створивши для цього спеціальне підприємство. Організація під назвою «The SCOPE» працює із неповносправними людьми і певний час тому заснувала журнал

«Disability issues» («Питання Інвалідності» - переклад авт.), котрий нині є чи не єдиним друкованим джерелом інформації, якому довіряють свої проблеми і турботи люди з особливими потребами у всьому Сполученому Королівстві. Цей журнал розповсюджується і за передплатою, і просто продається у кіосках, приносячи прибуток. При всьому цьому журнал має пільги в оподаткуванні, оскільки заснований і керується громадською організацією.

Для чого ходити далеко за прикладами, скажете ви. Мабуть, і в Україні, де сотні громадських структурі вже понад десять років змагаються у сфері побудови на теренах нашої держави сильного третього сектору (себто громадянського суспільства), є чим похвалитися. Наголошувати на позитиві, як відомо, завжди корисно, тому поговоримо про те, що вже діє у Кіровоградській області. Як завжди, справа будувалась на особистому ентузіазмі та завдяки особистим контактам у бізнесі і державному секторі. Вірогідно припустити, що досить часто на цій базі в Україні здійснюють досить серйозні і гарні проекти.

Наприклад, кошти, отримані від діяльності служби таксі у місті Знам'янка Володимир Колибіденко, голова молодіжної громадської організації «Чайка», використовує для того, щоб провести черговий похід місцями бойової слави для хлопців та дівчат або прибирання міста до свят. Коли ми разом були у Сполучених Штатах пан Володимир просто скрипів зубами від того, наскільки багато можливостей мають американські громадські організації заробляти кошти самим, замість жебрати гроші у бізнесменів чи державних управлінь. Адже всі цікаві для юнацтва проекти, як-то туристичні походи чи заняття у танцювальній та спортивній секціях потребують фінансування. Все це у Знам'янці пан Колибіденко робить завдяки тому, що виділяє кошти із прибутків служби таксі, але жодних відшкодувань чи пільг при цьому служба не отримує. Тобто, знову маємо філантропію себто благодійництво у чистому вигляді - те, завдяки чому виживає велика кількість невеликих громадських організацій у малих містах, не маючи жодної надії на отримання гранту від міжнародних донорів.

Але існує і інший шлях вирішення проблеми, на який мене наштовхнув візит до Великобританії, а саме - конференція, влаштована для учасників програми фахівцями Європейського Банку Реконструкції та Розвитку.

Довідка: Європейський Банк реконструкції та Розвитку (ЄБРР) було створено у 1991 році для того, щоб сприяти переходу до відкритої економіки, орієнтованої на ринок, а також розвитку приватної і підприємницької ініціативи у країнах Центральної та Східної Європи та країнах СНД. ЄБРР працює із 26-ма країнами, намагаючись сприяти структурним та галузевим економічним реформам, розвиваючи конкуренцію, приватизацію та підприємництво з урахуванням конкретних потреб країн. За рахунок інвестицій ЄБРР сприяє розвитку приватного сектора, зміцнення фінансових закладів та правових систем, а також розвитку інфраструктури, необхідної для підтримки приватного сектора. Виконуючи роль каталізатора змін, Банк стимулює спів - фінансування та прямі іноземні капіталовкладення із приватних та державних джерел, допомагає мобілізувати вітчизняний капітал, а також забезпечує технічне співробітництво у відповідних сферах. Євробанк реконструкції та розвитку співпрацює із міжнародними фінансовими закладами і іншими міжнародними та національними організаціями. Основними формами фінансування ЄБРР є кредити, акціонерні вклади та гарантії. Розташований у Лондоні, Банк являє собою міжнародну організацію, до якої входять понад 60 членів, представлених у Раді директорів банку.

За десятиліття свого існування ЄБРР став одним із найбільших інвесторів країн із перехідною економікою, зробив значний внесок у процес реформ майже в усіх секторах країн операцій. Географічно Банк поступово переніс фокус своєї діяльності з країн Центральної та Східної Європи на країни раннього або середнього етапу переходу, тобто переважно на держави колишнього СРСР. На наше питання «Як керівництво ЄБРР оцінює перспективи своєї роботи в Україні?», нам відповіли, що, враховуючи загальні тенденції світової економіки, очевидно, що попит на ресурси Банку значно

зросте, особливо в тих країнах, які ще не мають повноцінного доступу до міжнародних ринків приватного капіталу (тобто - і в Україні). Оскільки прямі іноземні інвестиції є найсприятливішою формою посилення внутрішнього процесу капіталізації, конкуренція між країнами регіону за їх залучення повинна, в принципі, посилитися. Це особливо стосується країн, які потерпають через брак природних ресурсів і вузькість внутрішнього ринку. І хоча Україну навряд чи можна занести до цього списку (це скоріше стосувалося наших колег із Вірменії), можна легко спрогнозувати, що Банк буде активнішим там, де будуть активнішими його потенційні великі клієнти - провідні міжнародні компанії.

За словами топ-менеджера «British Petroleum», з яким учасники програми ім. Дж. Сміта також зустрічались у рамках візиту до ЄБРР, клімат для інвесторів та підприємництва в Україні ще не досить сприятливий і головна проблема-налагодження ефективно працюючих інституцій: державної та судової влади, центрального та регіонального управління, інфраструктури ринків, банківсько-фінансової системи. Ці структури не повинні бути «ворожими» до приватної власності, ідей вільної та прозорої конкуренції, основних принципів демократії. А зараз - поліпшити якість управління цими інституціями та подолати корупцію. Очевидно, що і комплексний розвиток громадянського суспільства сприятиме досягненню цих завдань.

Тут постає лише одна проблема - ЄБРР не надає кредити громадським організаціям. Вітчизняна сторона медалі - соціальне підприємництво не має гарантій захисту з боку держави і фактично не стимулюється. Тому, моя порада, поки що діяти за тими схемами, які перевірені в Україні: на особистих контактах, у рамках філантропії та благодійництва. Але, громадська організація може, у випадку звернення до ЄБРР, допомогти підприємцю: із оформленням та перекладом документів, із ідеями та контактами тощо. Загалом же, аби громадським організаціям, через бізнесові структури, краще працювалося з ЄБРР, потрібно краще його розуміти. Нагадаю лише деякі з основних моментів, які стосуються механізмів стратегічного планування та політики добору проектів Банку.

Мандат ЄБРР - сприяння переходу до ринкової економіки на основі демократичного

політичного розвитку. Вибір Банком проектів має відповідати трьом основним операційним принципам - так званій «святій трійці»: проект повинен позитивно впливати на процес переходу (мати певний «системний» ефект), бути самоокупним і прибутковим і, нарешті, відповідати принципу додатковості (тобто ЄБРР не повинен витіснити своїм фінансуванням інші можливі джерела фінансування, приміром, інвесторів чи приватні банки).

Найважливішим останніми роками став перший із наведених принципів, тобто внесок проекту в системне перетворення економіки і сприяння налагодженню загальної економічно-соціальної ситуації в країні. Тут, при доборі проектів, старанно аналізуються такі пріоритети, як створення ефективних ринків, зміцнення інституцій ринку, зокрема приватної власності, прищеплення навичок, поведінки та стандартів бізнесу, необхідних для нормальної ринкової економіки.

Що ж до самоокупності проекту, то Банк розробив досить жорсткий процес оцінки кредитних ризиків. Кожен проект і кожна країна одержують свій рейтинг, а після схвалення проекту кредитним комітетом і радою директорів безперервно здійснюється моніторинг. Принцип же додатковості реалізується двома шляхами: або Банк надає фінансування клієнту, яке той не може знайти на аналогічних умовах деінде, або участь Банку в проекті істотно впливає на дизайн і реалізацію проекту.

Тож, підводячи ризик, зауважу, що позитивний досвід з питання знаходження коштів на місцевому рівні, без використання потенціалу міжнародних донорських організацій, в Україні є. В основному це, безперечно, кошти, які знаходять мужні люди, лідери третього сектору, використовуючи свої особисті контакти та зв'язки. Багато що вирішується за рахунок надання не фінансових, а інших ресурсів - приміщення, волонтери, площа у друкованих ЗМІ. Але всього цього не достатньо для вирішення важливих проблем на локальному рівні. Ефективна робота членів громадських організацій має забезпечуватися хай не високою, але заробітною платнею; комп'ютерну техніку отримати безкоштовно фактично неможливо; пристойне приміщення для школи танців для дітей з вадами слуху - тільки за окрему орендну плату. Тому соціальне підприємництво, а, вірніше, його результати, можуть стати тим «атлантом стабільності», який втримає на плечах третій сектор України.

На замітку соціальному підприємцю:

Пакет документів, який необхідно подати для отримання кредиту за однією з кредитних ліній, в основному стандартний:

- заявка (лист на ім'я голови правління банку) на одержання кредиту;
- бізнес-план українською (російською мовою) (в деяких банках та кож і англійською);
- установчі документи підприємства (установчий договір, статут підприємства з усіма змінами, копія свідоцтва про державну реєстрацію);
- дозволи та ліцензії, якщо діяльність підлягає ліцензуванню;
- * банківські довідки про наявність валютних та розрахункового рахунків, заборгованості за кредитами, проходження коштів по рахунках за останні три місяці;
- фінансова звітність (баланси і звіти про фінансові результати та їх використання) за останні три роки;
- розшифрування статей останнього балансу: основні засоби, статутний фонд, спеціальні фонди і цільове фінансування, кредити банків, обов'язково статті "Дебіторська заборгованість" та "Кредиторська заборгованість" (за основними дебіторами та кредиторами) із зазначенням дати виникнення та умов погашення заборгованості;
- графіки вибирання кредиту, використання кредитних коштів і основні статті витрат, повернення основної суми кредиту і відсотків за ним; детальний перелік устаткування або сировини, що будуть придбані за рахунок кредитних коштів (враховуючи прайс-аркуші та іншу інформацію про можливі альтернативні поставки).

*Вікторія
Талашкевич*

Фундація прав людини:

*a/c 4/30, М. Кіровоград, 25006
8(050)5987030
vt@ngo.org.ua*

СТРАТЕГІЯ єДИНОГО фронту

Як на мене, то місцеве самоврядування, про яке так багато у нас говорять, в Україні поки що залишається лише гарною мрією. І справа зовсім не в тому, що відсутні можливості. З законодавством у нас, якраз, все в порядку було б бажання, а вже повноважень у місцевих громад достатньо. Втім, для того, щоб закон працював, його потрібно застосовувати. Українські ж громадяни цим правом майже не користуються. Ось тут і криється проблема. Наші співвітчизники чи то не вірять у власні сили, чи то не хочуть брати відповідальність за розвиток місцевих осередків. Окрім того, далеко не останню роль відіграє розрізненість структур, які могли б консолідувати суспільство. Органи місцевого самоврядування, НДО та ЗМІ діють, як правило, автономно, не координуючи своїх зусиль і не спрямовуючи їх на вирішення якоїсь конкретної проблеми. Не один рік над усуненням причин розрізненості працювали ЦПТІ та ІСКМ. Спочатку було налагоджено співпрацю з міністерством культури, потім створено Національну інформаційно-методичну мережу для НДО. Наступним етапом стало вивчення досвіду польського Центру підтримки локальної активності. Слідом за цим були відвідини НДОшників Саратова та знайомство з їх кластером проектів. Поволі визріло рішення про об'єднання зусиль всіх партнерів. Так було створено Центрально український кластер проектів "Інтеграція місцевих спільнот". Честь, а разом і відповідальність бути координатором проекту випала нашому любому Інституту соціокультурного менеджменту. Окрім ІСКМ обов'язки координаторів взяли на себе Дніпропетровський Центр підтримки суспільних і культурних ініціатив та Миколаївський Центр сприяння суспільним інноваціям. Залучено до проекту і цілу низку організацій, які раніше займалися проблемами громад самотужки.

А тепер трохи про те, що являє собою кластер та яку роль має відіграти він у нашому конкретному випадку. На думку Фонду Євразія, який, до речі є грантодавцем кластеру, використання цієї технології проектної діяльності приводить до більш суттєвих соціальних змін у місцевих спільнотах. Головною метою кластеру є знайомство всіх учасників проекту і координація їхньої роботи в якомусь конкретному напрямку. Саме такий підхід було застосовано

Фондом у Саратові. Взагалі, реалізація Саратовського кластеру показала, що підходи до виконання проектів можуть бути різними. Один з них, так званий "спектральний", спрямований на спілкування між собою різних за профілем спеціалістів, а також на взаємодію між ними. Інший, з майже військовою назвою "стратегія єдиного фронту", або "стратегія єдиного кулака" об'єднує всіх на вирішення загальної проблеми, досягаючи успіху за рахунок створення команди однодумців. Якщо ж говорити про кластер Центрально український, то працювати він має, опираючись на вже існуючий досвід взаємодії і в рамках єдиної стратегії. Координаційна зустріч головних реалізаторів кластеру відбулася наприкінці липня. Не зважаючи на нещадний брак часу, приїздив на неї і представник Київського відділення Фонду Євразія Віталій Янюк. На його думку, запропонована ідея має всі можливості для втілення. Пан Віталій вважає, що оскільки стратегія кластеру вже відпрацьована, то на успіх можна розраховувати. Тим паче, що досвід польських колег правильність дій ініціаторів теж підтверджує. Модель інтегруючих центрів локальної активності заснована там на ресурсах існуючих будинків культури. У Польщі ця система працює ефективно, має підтримку місцевих спільнот, а головне, сприяє розв'язанню багатьох локальних проблем. А якщо шлях обрано правильний-потрібно лише попрацювати. Роботу кластеру проекту висвітлюватимуть наші сайти Отож, від редакційної колегиї та від себе особисто-велике прохання до всіх партнерів в кластеру та людей, яким це цікаво: пишіть нам, будь - ласка, про свої ідеї та здобутки. Підтримувати один одного та обмінюватися досвідом - це ж головна ідея кластеру, отож давайте попрацюємо разом і тоді ідеї самоврядування обов'язково стануть реальністю.

Еліна Морoko

Інститут соціокультурного менеджменту

*a/c 4/30, м. Кіровоград, 25006
(0522)246675
iscm@ngo.org.ua*

СПІВПРАЦЯ, що народжує надію

Кілька останніх років вирізняються певною активізацією громадських організацій в аспекті вирішення ними соціальних проблем. Все ще спостерігається певне збільшення кількості НДО, але поряд з цим усе частіше мають місце реальні приклади, що ілюструють спроможність таких організацій насправді покращувати умови життя громадян. Не останню роль у збільшенні кількості НДО, а також якості їх роботи, відігравали і продовжують відігравати ресурсні центри (РЦ) для НДО. Ми, як працівники одного з таких центрів, з упевненістю можемо стверджувати, що регіональні НДО усвідомили потребу в застосуванні кваліфікованих підходів до вирішення соціальних проблем, а також необхідність постійного підвищення кваліфікації їх персоналу (що, як кажуть, не може не радувати, оскільки від цього, в решті решт, виграють усі, незалежно від соціально-економічного статусу).

Ресурсні центри стали організаціями, які не тільки акумулюють та розповсюджують інформацію, але й ефективно розподіляють, адаптують, систематизують та узагальнюють інформаційні потоки відповідно до особливостей тієї чи іншої цільової аудиторії. Деякі ресурсні центри, котрі вже довели свою конкурентоспроможність та важливість для розвитку гармонічного суспільства, окрім стандартного набору сервісних послуг розпочали опановувати нові види діяльності під впливом реалій, що змінюються: розвиток між секторної взаємодії, розробка та впровадження ефективних технологій вирішення соціальних проблем, створення інформаційних площин для спілкування НДО і т.д. Це означає, що у РЦ виникла необхідність структурного та функціонального розширення. Ця необхідність диктує два можливих виходи: перший полягає в залученні нового персоналу (який необхідним чином треба буде перш за все навчити), а другий - у передачі певної частини своїх функцій іншим НДО чи закладам.

Другий підхід був характерний саме для Центру підтримки творчих ініціатив (ЦПТІ), який виконує функції ресурсного центру для НДО Кіровоградської, Дніпропетровської та Миколаївської областей. Ще на початку діяльності, коли ЦПТІ працював у якості ресурсного центру (1999 рік), стало зрозуміло, що ефективно сприяти

процесу вирішення соціальних проблем неможливо ізольовано від інших секторів держави. Для цього було налагоджено взаємовигідне партнерство між НДО та державними закладами культури (клубами та бібліотеками). Було розроблено та запроваджено на рівні Міністерства культури і мистецтв України Національну програму розвитку соціальної взаємодії НДО та державних закладів культури". В рамках цієї програми безпосередньо ЦПТІ розпочав активно співпрацювати з обласною юнацькою бібліотекою імені Бойченка та громадською організацією ТІМО відкриті двері", котра працює на базі бібліотеки.

Сутністю такої співпраці стало інформування широких кіл громадськості про можливості та шляхи вирішення соціальних проблем на місцевому рівні. ЦПТІ за час свого існування досяг такого рівня, що з класичного РЦ він перетворився на соціальну лабораторію, котра організовує взаємодію експертів у напрямку вивчення, апробації, технологізації та впровадження ефективних механізмів вирішення соціальних проблем. Виникненню соціальної лабораторії передували вивчення та апробація технологій соціальної взаємодії різних соціальних інститутів суспільства, ефективних механізмів інформаційного обміну, розробка стратегії розвитку національної системи інформаційно-методичного забезпечення процесу розвитку територіальних громад та регіонів. При цьому, функцію інформування громадськості про грантові конкурси, програми міжнародних і вітчизняних благодійних фондів, проведення різноманітних заходів для активістів НДО, поштової розсилки для НДО області та ін. ЦПТІ передав бібліотеці та ТІМО відкриті двері".

З початку 2004 року ця організація регулярно проводить інформаційні сесії, на яких розповідається про можливості залучення додаткового фінансування, актуальні соціальні проблеми, обговорюються ефективні шляхи їх вирішення і так далі. Крім того, такі регулярні зустрічі сприяють певній інтеграції місцевих активістів НДО. На ці інформаційні сесії запрошуються також і фахівці різноманітних державних і комерційних структур, котрі викладають свій погляд на актуальні проблеми суспільства. Крім інформаційних сесій ТІМО відкриті двері" завжди відкрите для громадських організацій. В інформаційно-консультативному пункті, що був обладнаний в одному з приміщень бібліотеки, постійно діє виставка навчально-методичної літератури, котра сприяє підвищенню професіоналізму НДО. Тут також можна отримати кваліфіковану консультацію по загальним питанням діяльності громадських організацій. Також, ТІМО

ОБМІНЮЄМОСЯ досвідом

«відкриті двері» періодично розсилає поштою матеріали для НДО. Такі розсилки, в основному, спрямовані на районні інформаційно-консультативні пункти (ІКП), котрі знаходяться у 20 районних центрах Кіровоградської області. Таким чином, відбувається постійне інформування громадських лідерів з проблем, актуальних для діяльності НДО.

Завдяки такій взаємодії (між ЦПТІ, бібліотекою та ТІМО «відкриті двері») вдалося ефективно реструктуризувати інформаційні потоки - це по перше, а по-друге - це дозволило ЦПТІ цілком зосередитися на функціях саме соціальної лабораторії. Оскільки такі функції, як показує досвід, рано чи пізно в суспільстві повинен хтось виконувати, то ЦПТІ, як організація, що найбільше відповідає вимогам такого рівня, природним чином взяла їх на себе.

Можна вже зараз сміливо стверджувати, що така соціальна співпраця не тільки є взаємовигідною, але й приносить реальні плоди. Про це ми довідалися з розмови з Ольгою Вікторівною Прядко, спеціалістом обласної юнацької бібліотеки ім. Бойченка та керівником громадської організації ТІМО «відкриті двері». Темою інтерв'ю були основні проблеми роботи бібліотеки та перспективні напрямки її розвитку, зокрема, Інтернет та співпраця з громадським організаціями.

Насамперед, хотілося б запитати про ваших безпосередніх клієнтів - тобто про молодь. Яку літературу найчастіше запитує молодь? Що вона сьогодні читає?

Мотиви читання молоді - різноманітні. Передусім, вони пов'язані з процесами соціалізації: становленням світогляду, потребами освіти та самоосвіти, професійного удосконалення. Домінуючий мотив звернення молоді до нашої бібліотеки — потреба в літературі за вимогами навчальних програм — 60%. Відповідно зростає попит на навчальну літературу, довідкову з різних галузей знань: історії України, літературознавства, права, економіки, творів українських письменників, що вивчаються за шкільними програмами.

Позакласне читання молоді задовольняє комерційний фонд у відділі абонементу, де представлена: фантастика, детективи, пригоди, любовні романи, тобто література, яка може відволікати від буденних проблем.

Із запровадженням нових навчальних програм зріс інтерес молодого покоління до української літератури. Якщо у 1990 р. українські твори читали 11 %, то в 2000 р. — 24% молоді. Це твори Ліни Костенко, Павла Загребельного, Раїси Іванченко, Валерія Шевчука, Юрія Андруховича,

історичні романи Юрія Мушкетика, Романа Іванчука, Семена Скляренка.

Можливо, це ще й результат роботи бібліотеки в напрямку популяризації літератури. Крім того, вітчизняних авторів частіше почали друкувати, та й люди нарешті усвідомили, що українська мова — наша рідна.

Чи повністю бібліотека задовольняє своїх читачів?

На жаль, попиту не завжди відповідають фонди бібліотеки. Якщо говорити про навчальну літературу, то її видають українські видавництва, але за браком коштів бібліотеки не спроможні їх придбати в достатній кількості.

Що стосується творів української літератури, то наші видавництва відстають від попиту. Тому бібліотеки знову і знову подають пропозиції на перевидання в українській бібліотечній серії творів класиків української літератури, що раніше не вивчалися за навчальними програмами: твори Миколи Вороного, Валеріана Підмогильного, Євгена Маланюка, Олени Теліги, Володимира Симоненка та ін.

Бібліотекам конче потрібні україномовні довідкові та енциклопедичні видання з географії світу, економіки, техніки, видань з історії світового мистецтва та України, твори раніше заборонених письменників, репресованих. Національна книга повинна бути недорогою, і про це повинна подбати держава.

Але, якщо даної теми, або конкретного твору немає в бібліотеці, або недостатня кількість, то бібліотекарі використовують електронні носії інформації, тобто Інтернет.

Наша бібліотека брала участь у конкурсі проєктів Інтернет для читачів публічних бібліотек", захистила цей проєкт, отримала грант і читачі бібліотеки мають змогу безкоштовно користуватися послугами Інтернету. І сьогодні відвідувачі, що користуються в бібліотеці книгами, періодикою, відео - та аудіокасетами, звертаються до послуг так званої віртуальної бібліотеки", яка вже стала реальністю. Тобто наш читач має змогу через Інтернет ознайомитись з фондами головних Київських бібліотек.

А для впровадження нових електронних технологій наша бібліотека має всі умови, а саме: сьогодні бібліотека налічує 19 комп'ютерних станцій і, що головне, освічених працівників.

Зараз для бібліотек існує чимало програм допомоги, які адмініструють ся різними вітчизняними та міжнародними доброчинними фундаціями. Чи залучає бібліотека такий вид допомоги, адже всі ми знаємо, що вже досить

довго бібліотечна система вимушена працювати в умовах браку фінансів?

Бібліотека на сьогодні залишається одним з найважливіших джерел інформації, вікном у світ знань. Свою частку в цю справу вносить Українсько-американський благодійний фонд „Сейбр - світло” (м. Львів) при підтримці Посольства США в Україні.

Виповнилося 12 років, як фонд розпочав свою роботу. За цей час завдяки його зусиллям доставлено зі США і розповсюджено по всій країні серед бібліотек, ВНЗ, шкіл тощо біля 800 тис. книг і журналів. І книги ці працюють, джерело збагачує кожного, хто прагне до цього. А вже з найважливіших галузей знань тут зібрано не по одному десятку назв актуальної літератури.

Обласна бібліотека для юнацтва ім. О.М. Бойченка вже багато років підтримує тісний зв'язок з колективом фонду, який набув собі доброї слави на всю Україну. Полиці нашої бібліотеки не один раз поповнювалися книжковим багатством з найуспішніших наукових шкіл світу.

І цього разу для користувачів нашої бібліотеки поштою надійшли 202 примірники книг, 16 компакт-дисків, 14 аудіокасет від американських видавництв при допомозі скромного колективу львів'ян та за рекомендацією відділу зв'язків з громадськістю Посольства США в Україні.

Шанувальники знайдуть в цій великій колекції видань чимало потрібного для себе, енциклопедії про тваринний і рослинний світ в 6-ти томах "Люди і місця", художні твори Д. Джойса, Д. Конрада та багато іншого.

Продовжуючи тему громадських та благодійних організацій, чи надає бібліотека послуги саме представникам НДО? Якщо так, то що саме цікавить молодих громадських лідерів?

Представники громадських організацій запитують перш за все видання, які їм потрібні для розвитку їх організацій. Найчастіше їх цікавлять закони, постанови, роз'яснення до тих чи інших законів та підзаконних актів, навчальні та довідкові видання з різних аспектів діяльності організацій. В цьому їм допомагає громадська організація ТІМО відкриті двері", котра з початку 2004 року виконує функції інформаційно-консультаційного пункту (ІКП) для громадських організацій області.

В ІКП нашої організації можна отримати консультацію з різних аспектів діяльності громадських організацій, попрацювати з посібником, довідниками, інформаційними бюлетенями, відвідати інформаційні сесії, на яких розповідають про нові можливості отримання грантів та відвідання навчальних курсів, тренінгів, семінарів. Крім того, такі інформаційні сесії стали чудовою можливістю

зустрітися з лідерами громадських організацій міста і обговорити актуальні проблеми.

Тут їм стає у нагоді книжковий фонд громадської організації ТІМО відкриті двері", веб-сайт громадських організацій-партнерів віртуальний ресурсний центр" третій сектор + четверта влада" На ці веб-ресурси можна потрапити і через сайт бібліотеки

Зараз Інтернет стає дедалі популярнішим. Чи збирається бібліотека використовувати його можливості для підвищення якості обслуговування споживачів?

Для сучасної бібліотеки дуже важливо знайти оптимальний варіант у використанні паперових, тобто традиційних, носіїв і електронних ресурсів.

По-перше, вирішуються головні бібліотечні проблеми:

- недостатня кількість екземплярів видань;
- недостатні площі для зберігання фондів;
- збереження книжкових фондів;
- використання копій на електронних носіях попереджує зношеність цінних документів;
- повніше задовольняються інформаційні запити користувачів бібліотеки;

суттєво підвищується оперативність, з якою користувач отримує необхідні документи;

для деяких читачів електронна форма — це єдина можливість отримати потрібний документ.

По-друге:

- формується новий імідж бібліотеки, що надає інформацію на нетрадиційних носіях, тобто зростає значимість бібліотечної роботи;

- підвищується рівень інформаційної культури, комп'ютерної культури як читачів, так і працівників бібліотеки.

Хочеться зазначити, що Інтернет викликає у наших читачів неабияке зацікавлення. Ми маємо надію, що навіть після того, як завершиться проект Інтернет для публічних бібліотек - 2", в рамках якого працює зараз центр доступу, ми зможемо об'єднати зусилля місцевих спонсорів, аби центр продовжував працювати.

Віталій Штефан

Центр підтримки творчих ініціатив
а/с4/30, м. Кіровоград, 25006
(0522)351576
rc@cpti.kr.ua

ТРИ роки - успішної діяльності

Третього серпня 2004 року ми від знаменували маленький ювілей, а саме три роки з моменту офіційної реєстрації нашої організації - Центру підтримки громадських і культурних ініціатив.

Для громадської організації три роки - це вже той час, коли можна підбивати деякі підсумки і більш серйозно будувати плани на майбутнє.

Одразу відмічу, що в третьому секторі ми не були новачками. До моменту реєстрації організації ми вже мали певний позитивний досвід у проведенні різноманітних благодійних освітніх і культурних програм в Дніпропетровському регіоні.

Особливість нашої організації в тому, що більшість її членів працювала викладачами і займалася підготовкою кадрів для сфери культури, і в першу чергу для сільської місцевості. Тому ми намагалися підтримати заклади культури, в тому числі і Дніпропетровське училище культури, які на той момент опинилися в складній ситуації і не вміли працювати в сучасних умовах. Ми мали досить успішні історії пошуку ресурсів на місцевому рівні для проведення благодійних програм, і, що головне, використовували партнерські стосунки з владними структурами та бізнесом. В своїй діяльності ми постійно співпрацювали з керівництвом училища культури, проводили багато спільних заходів, в яких приймали участь на волонтерських засадах викладачі, і, що було дуже важливим, студенти. Це була взаємовигідна співпраця громадської організації і державного закладу культури, що сприяло і об'єднанню ресурсів для вирішення важливих проблем і позитивному іміджу в регіоні обох партнерів. Але, як і інші громадські організації, ми мали багато проблем і складностей: брак фінансування, досвіду, кадрові проблеми. Особливо ми відчували потребу в інформації. Тому, коли ми дізналися про Національну програму між секторної взаємодії громадських організацій та державних закладів культури ЦПТІ, підтриману Міністерством культури і мистецтв України, ми зрозуміли, що така модель партнерства дуже потрібна в регіоні - наш

досвід підтверджує її реальність. Ми вважали за необхідне взятися за впровадження Національної програми в Дніпропетровській області і зареєстрували нашу організацію як Центр підтримки громадських і культурних ініціатив (ЦПГКІ).

Місія ЦПГКІ - сприяти підвищенню активності і відповідальності громадян у вирішенні соціальних проблем Дніпропетровського регіону шляхом розвитку громадських організацій і зміцнення соціального партнерства.

Той, хто знайомий з нашою областю, знає, що це дуже не простий регіон. Дніпропетровська область - одна з найбільш значимих в Україні і за чисельністю, і за її роллю в соціально-економічному розвитку країни. Безумовно, тут, як і по всій Україні, в останні роки відбуваються значні зміни у всіх сферах життя, в тому числі і в третьому секторі. Люди все більш переконуються, що від них залежить, в

якій країні ми будемо жити. Вони хочуть брати на себе відповідальність за вирішення проблем певних соціальних груп, своєї місцевої громади. Добре знають проблему, використовують особистий підхід до кожної людини і можуть допомогти значно ефективніше, не витрачаючи марно кошти і ресурси. Наприклад, хто краще матерів дітей з вадами здоров'я може знати проблеми цих дітей?

Але, навіть добре знаючи проблему і шляхи її вирішення, громадські організації не завжди досягають успіху, бо на цьому шляху їх чекає велика кількість перешкод: відсутність фінансування, нерозуміння з боку місцевої влади, недостатня увага ЗМІ. Таким чином, недержавним організаціям, особливо тим, що тільки починають працювати, дуже важко отримати методичну, інформаційну і навіть моральну підтримку на цьому нелегкому шляху. І тому багато з них припиняють свою діяльність, не досягнувши мети.

Всього в Дніпропетровській області зареєстровано більш, як три тисячі громадських об'єднань для вирішення різноманітних проблем. Але, за оцінками експертів, лише десяту частину з них можна назвати активними. Тобто формально на Дніпропетровщині існує міцний третій сектор, а на практиці ситуація виявляється діаметрально протилежною. При цьому в сільській місцевості, де проблем значно більше, стан справ ще більш катастрофічний. В багатьох районах є традиційні ветеранські, афганські, жіночі об'єднання, організації інвалідів, але працюють вони здебільшого

НДО-Інформ

№ 3 (27), 2004

здебформально, по-старому. І їх навряд чи можна вважати проявом активності населення.

Ми провели дослідження і переконалися, що в першу чергу НДО Дніпропетровського регіону відчувають необхідність інформаційного обміну між організаціями громадянського суспільства, особливо в сільських районах, велику потребу в інформації про програми і конкурси донорських організацій, досвід інших ОГС області і України в цілому, їм потрібна навчально-методична література, а також вони хочуть прийняти участь в освітніх програмах (семінарах, тренінгах) з питань менеджменту, фандрейзingu, PR - технологій, тощо.

Впровадження моделі інформаційно-методичного забезпечення НПО в Дніпропетровській області ми розпочали в 2001 році. При цьому використовували досвід Межрегіонального Центру підтримки творчих ініціатив по апробації моделі в Кіровоградській області, відчували постійну підтримку президента ЦПТІ, автора моделі Людмили Станкевич.

В 2002 році був реалізований проект "Менеджмент і партнерство в сфері культури" за підтримкою Інституту Відкритого Суспільства (м. Будапешт) та Міжнародного Фонду "Відродження". В його результаті почав роботу Регіональний інформаційно-методичний центр на базі ЦПГКІ, було створено 10 Інформаційно-консультативних пунктів (ІКП) для НПО в 8 районах Дніпропетровської області.

В 2003 році був наступний проект "Розвиток системи інформаційно-методичного забезпечення для неприбуткового сектору Дніпропетровського регіону" за підтримкою Фонду Євразія за рахунок коштів, наданих Агентством Міжнародного Розвитку США (П8АШ). В результаті проекту було підготовлено 20 методистів-консультантів за допомогою серії тренінгів з питань менеджменту, фандрейзingu, РК, методики надання консультативних послуг, працює мережа із 20 ІКП на базі державних закладів культури в 18 районах Дніпропетровської області. За інформаційною і консультативною підтримкою до ЦПГКІ звернулося близько 60 НПО - серед них громадські і благодійні організації, заклади культури і освіти, соціальні служби (287 консультацій).

Сьогодні Регіональний інформаційно-методичний центр ЦПГКІ і мережа ІКП на базі районних державних закладів культури допомагають громадським і благодійним

ОБМІНЮЄМОСЯ досвідом

організаціям регіону працювати більш професійно та ефективно, надають їм інформаційну, консультативну та методичну допомогу. Вже проведено понад 400 консультацій з питань створення і діяльності громадських організацій. Про важливість цієї роботи свідчать успіхи клієнтів, які сьогодні знаходять фінансування на місцевому рівні і отримують гранти Міжнародних фондів, до речі це не тільки організації Дніпропетровська, а й є такі приклади в районних центрах області,

В значній мірі успішній роботі нашої організації сприяла підтримка з боку Обласного управління культури, Обласного методичного центру клубної роботи, районних відділів культури, які зацікавлені в реалізації Національної програми взаємодії громадських організацій і державних закладів культури. Дуже важливою подією в цьому напрямку стало підписання Угоди про співробітництво Управління культури Дніпропетровської облдержадміністрації та Центру підтримки громадських і культурних ініціатив в рамках національної програми "Розвиток соціальної взаємодії громадських організацій України та державних закладів культури". Сьогодні спільними зусиллями ЦПГКІ та управління культури розробляється регіональна програма між секторної взаємодії, створюється кабінет інноваційних технологій. Координатором регіональної програми від управління культури стала його начальниця Олена Григорівна Фесун.

3 липня 2004 року ЦПГКІ почав роботу над впровадженням нового проекту "Інтеграція місцевих громад", який здійснюється у партнерстві з Інститутом соціокультурного менеджменту (м. Кіровоград) і Центром сприяння суспільним інноваціям (м. Миколаїв). Проект реалізується за підтримки Фонду Євразія за рахунок коштів, наданих Агентством Міжнародного Розвитку США (Є¹ ВАШ). Проект передбачає роботу Інформаційно-методичної мережі та Агентства соціальної інформації, проведення прес-клубів, інформаційних сесій, міжрегіональних тренінгів і семінарів, розміщення матеріалів про успішний досвід інтеграції місцевих громад в бюлетені "НДО-Інформ" та на сайті "Третій сектор і четверта влада". Попереду багато цікавої, творчої роботи.

Тетяна Барашкова

• Центр підтримки громадських і культурних ініціатив

пр. К. Маркса, 47, офіс 9 М. Дніпропетровськ
49044
(0562)367522
cccis@a-teleport.com

ТРИ кроки до професійності

З червня 2004 р. Центр підтримки громадських і культурних ініціатив (м. Дніпропетровськ) реалізує проєкт три кроки до професійності" за підтримки Інституту Сталих Спільнот і ІСАР "Єднання" за фінансування Агентства США з Міжнародного розвитку. Проєкт спрямований на підвищення професійності менеджерів організацій громадянського суспільства, що представляють і захищають інтереси вразливих соціальних груп. Перший крок до майстерності вони вже зробили, коли брали участь у дводенному тренінгу розробка проєктів". Під час тренінгу учасники визначили основні проблеми, на вирішення яких спрямована їхня робота, розглянули основні види ресурсів та можливі джерела фінансування соціальних проєктів, отримали знання і навички складання проєктів з метою вирішення соціальних проблем на місцевому рівні.

Зараз відбувається другий крок - робота над написанням самих проєктів. Фахівці Центру підтримки громадських і культурних ініціатив надають учасникам проєкту консультації з написання соціальних проєктів, всіляку інформаційну і методичну підтримку, доступ до бази даних донорських організацій, технічну допомогу.

До презентації готується 15 проєктів. Одним з перших почав працювати над розробкою пакету документів керівник громадської організації центр фізичної реабілітації інвалідів" Георгій Макаренко. Він каже, що участь у тренінгу закріпила його віру у можливість змінити життя на краще без державної допомоги. Георгій Макаренко на власному досвіді добре знає проблеми людей з обмеженими фізичними можливостями, бо сам все своє життя бореться з невиліковною хворобою. Це розсіяний склероз, який час від часу повністю паралізує рух тіла. Вперше збій у його організмі стався у дворічному віці. Тоді без причини відмовили обидві ноги. Дніпропетровські лікарі поставили діагноз вроджений порок серця" і відправили на операцію до Київського інституту ім. Амосова. Столичні медики не підтвердили цього висновку,

але і не змогли з'ясувати справжню причину хвороби. Хлопчик знайшов у собі сили подолати біду, і у 5 років вона відступила. Далі було навчання у школі, служба в армії, інститут, робота конструктором.

Були періоди, коли хвороба нагадувала про себе, тимчасово паралізуючи рух якоїсь частини тіла. Георгій каже, що він знайшов свої методи боротьби з недугою. Його рецепт дуже простий, не звертаючи уваги на біль та незручності, він грав у волейбол, плавав на байдарках, ходив на яхтах. І зробив висновок, що життя людей з обмеженими фізичними можливостями можна полегшити. Один із реальних шляхів для цього - створення Центру фізичної реабілітації. У цьому і є суть його проєкту. На його думку, насамперед потрібне приміщення зі спортивною залом, яка була б обладнана сучасними спортивними тренажерами та спеціальною реабілітаційною технікою. Буде приміщення, буде де приходити фахівцям з Інституту фізичної культури, Інституту Людини, які спеціалізуються на реабілітації людей з обмеженими фізичними можливостями. А такі домовленості вже є. У проєкті планується створення кінно - спортивної бази, адже, на думку фахівців, спілкування з цими тваринами допомагає знайти рівновагу у цьому світі і збільшити свої фізичні можливості. Добре було б мати і невеличку водну базу - вважає Георгій Макаренко, - бо ці види спорту добре допомагають людям з порушеннями опорно-рухового апарату. Наприклад, при веслуванні починають працювати всі групи м'язів. І це далеко не всі напрямки роботи, передбачені у проєкті створення центру фізичної реабілітації людей з обмеженими фізичними можливостями".

Оксана Богданова

СЛІПІ зірки серед нас

Прийнято вважати, що світ незрячої людини - це відстань протягнутої руки. Тобто, її хвилює тільки те, до чого може доторкнутися. Це не так. Поряд з тими людьми, що бачать всі кольори природи, живуть незрячі зірки.

"Гліада" та "Одисея" незрячого Гомера пережили тисячоліття і до сих пір хвилюють серця та уми людей. Перші штучні супутники Землі полетіли у космос завдяки розрахункам незрячого

академіка Олексія Пантрягіна. На сучасній естраді далеко не останнє місце займає незряча співачка Діана Гурцька. Наш земляк, викладач Дніпропетровського музичного училища Юрій Устименко став єдиним в світі незрячим музикантом, який зіграв перший концерт Чайковського для фортепіано з оркестром. Він не бачив диригента, але зумів злагоджено зіграти з оркестром всі найскладніші місця цього музичного твору. Однак сліпі зірки свіжать не тільки в літературі, музиці або науці. Вони просто живуть і працюють поряд. Так в Дніпропетровській області проживають більш як 3 тисячі інвалідів зору, в обласному центрі - 1200 чоловік. В регіоні працюють 11 громадських організацій Українського товариства сліпих.

- В Дніпропетровській області п'ять підприємств учбово-виробничого об'єднання «Луя - УТОС», - розповідає Олександр Бурдук, голова правління обласного товариства сліпих. - Очолюють їх незрячі - Леонід Лежепєков, генеральний директор, та Ібрагім Раджабов, його заступник. Що цікаво, на головному підприємстві, розташованому на вулиці Шинна, середня заробітна платня робітників складає 722 гривні. Це мало не вдвічі вище середнього рівня заробітної платні на підприємствах місцевої промисловості.

Незрячі люди виробляють електротехнічні товари, реле, різноманітні перемикачі, ліхтарі вуличного освітлення, регулюючи апаратуру для ламп денного світла, продукцію для забезпечення сигналізації та зв'язку на Придніпровській залізниці і багато іншого.

- Дуже ПОПУЛЯРНО, рентабельно І ДОСИТЬ добре ідуть нові вироби - садові оприскувачі різноманітних

Модифікацій власної розробки - говорить Олександр Бурдук. - Вони достатньо успішно конкурують на ринку, не зважаючи на те, що все завалено польською і турецькою продукцією. Наші оприскувачі реалізуються по всій Україні, в Росії і вже експортуються у дальнє зарубіжжя.

Так що незрячі - це не тільки паперть. Сліпі люди не просто претендують на гідне місце в суспільстві, вони його вже займають. Залишилися досягнути порозуміння з органами влади.

Нам хотілося б, щоб нас слухали і чули, - продовжує мій співбесідник. - Горький казав: "Народжений повзати літати не може". Хочу перефразувати: «Той, хто повзе, ніколи не зрозуміє того, хто літає, - і навпаки». Ми протягом багатьох років просимо облраду и міськраду створити на громадських засадах координаційну раду інвалідів. Коли розробляються соціальні програми захисту інвалідів, самі інваліди повинні в цьому брати участь. Вийшла міська програма «Турбота», зараз

ОБМІНЮЄМОСЯ досвідом

розроблюється обласна програма соціальної реабілітації інвалідів. Що зміниться, ми дізнаємося, коли обласна сесія затвердить цю програму.

Створення таких координаційних рад (або центрів) дозволить аналізувати проблеми всіх інвалідів (зору, слуху, опорно-двигуючого апарата та інших) і шукати шляхи їх вирішення. Адже, краще, ніж самі інваліди, з їх проблемами ніхто не розбереться. Одна з таких актуальних проблем - сплата за комунальні послуги. Серед інвалідів зору - 80% люди похилого віку, які живуть на мізерну пенсію, Протягом багатьох років для них існувала 50% пільга в оплаті за електроенергію, тепло та інші комунальні послуги. Зараз цю пільгу скасовано і замінено на адресну допомогу у розмірі 13 гривень 15 копійок на місяць. При нинішніх тарифах на комунальні послуги ця сума ніяк не компенсує витрати. Інваліди зору вважають, що при бажанні влада могла б знайти кошти і повернути пільгу. Так, в Донецькій області 50% пільга збережена. Невже Дніпропетровщина бідніша?

До речі, в нашому регіоні вже був прецедент участі інваліда в роботі органів влади. В 90-ті роки в штаті облради було введено посаду ведучого фахівця з проблем інвалідності. Її займав інвалід - колясочник Валерій Сушкевич. Зараз він депутат Верховної Ради, голова Національного Олімпійського комітету інвалідів і голова Національної асамблеї інвалідів. Так що люди з фізичними вадами також можуть займати гідне місце в суспільстві. Головне, не забувати, що сліпі зірки можуть світити яскравіше, ніж зрячі,

Олена Шклик

ДОО УТОС

Олександр Миколайович Бурдук
49044 м. Дніпропетровськ, вул. Шолом Алейхема
4а

СТРАЖДАЮ, МУЧУСЬ ГИНУ, А ЖИВУ!

Навесні мені зателефонував один мій знайомий, запитавши, чи не знаю я, куди можуть звернутися бацьки з тим, щоб вилікувати свою дитину від наркотичної залежності. На той час я порадила йому звернутися до наркодиспансеру та до СНІД-центру, бо саме там консультували з цих питань. А пізніше дізналася про ту реальну роботу з повернення людей до життя, яка проводиться у Знамянському районі.

ОБНІОЄМОСЯ досвідом

У вересні виповнюється два місяці з початку проекту «Ремісія довжиною в життя», ініційованого спеціалістами Благодійного фонду «Повернення до життя», котрий працює у сфері профілактики та захисту прав наркозалежних і ВІЛ-інфікованих. Простіше кажучи, мова йде про створення в області реабілітаційного центру для людей, що страждають на наркоманію. У рамках проекту, підтриманого Міжнародним Альянсом з ВІЛ/СНІДу в Україні, у Знамянському районі працює ребцентр, де нині проходять безкоштовне лікування понад десять наркозалежних із різних куточків Кіровоградщини. Сам проект реалізовувався з початку року за рахунок ресурсів фонду та коштів, виділених із обласного бюджету. На них вдалося купити титан та труби, забезпечивши опалення переобладнаного дитячого садка. Як розповів президент фонду Олександр Остапов, рішення про виділення додаткових 45-ти тисяч гривень із обласного бюджету має бути прийняте у вересні. "Сприяти цьому обіцяв і губернатор, переймається нашою роботою і начальник обласного центру соціальних служб для молоді", - додає Остапов, - "Тепер із нетерпінням чекаємо на засідання сесії. На кошти ж Міжнародного Альянсу вже налагоджено системи опалення і освітлення ребцентру".

Певну суму грошей для розвитку ребцентру, що діє у рамках національної програми «Твоя перемога», виділило і Міністерство сім'ї та молоді. Загалом в Україні працює мережа таких центрів і деякі з них, наприклад центр «Вікторія» (м. Хмельницький), вже досягли визначних результатів не тільки у реабілітації своїх клієнтів, але й у поверненні їх до нормального життя через надання нових професій. Те ж саме планують робити і знамянчани. "Першим місцем працевлаштування для наших клієнтів стає сам центр, де вже четверо наших "випускників" працюють у якості консультантів, майстрів, господарників", - розповідає юрист фонду Інна Банах.

Загалом лікування у центрі триває 28-35 днів - залежно від потреб людини. Абсолютно безплатне перебування у центрі вимагає від людей лише бажання лікуватися і, якщо є така можливість, забезпечення власного харчування, бо грошей на це фонд чекає із обласного бюджету. У програму ж лікування входять консультації із психологом, індивідуальні та групові сеанси психотерапії, заняття за програмою «12 кроків», спорт-терапія, арт-терапія та трудова терапія. Серед персоналу реабілітаційного центру такі висококваліфіковані спеціалісти, як психотерапевт Павло Лушин,

НДО-Інформ
№3 (27), 2004

психолог Олена Ващенко, головний лікар обласного СНІД - центру Вадим Кашенко та інші.

Як люди потрапляють на лікування? У Знамянці традиційно діють виїзні пункти, на яких працівники фонду регулярно роздають літературу, обмінюють шприци та, головне, розмовляють із людьми. Земля переповнена чутками - так і дізнаються про центр нові "люди у проблемі": батьки, друзі, родичі. "Зазвичай тверде бажання вилікуватися від залежності мають ті, у кого вже є значний стаж вживання наркотиків", - коментує ситуацію спеціаліст фонду Аліна Ярославська, - "У центрі пацієнти самі створюють терапевтичну атмосферу. З ними легко працювати, бо є бажання досягти результату - позбавитись від залежності, знайти сенс життя".

Інформація для тих, хто зіткнувся із проблемою: телефонуйте за номером у Знамянці 3-26-69 (код по області - 233)

Вікторія Талашків

БФ "Повернення до життя"

Привокзальна, 20, м. Знамянка, Кіровоградської І області, 27406, Україна

ОБЛИЧЧЯ третього сектору

Ідея створення фонду соколи виникла в 2003 році, коли в місті почала активно реалізовуватися стратегія розбудови громадянського суспільства. Саме тоді виникла необхідність створення місцевої донорської структури, яка б акумулювала кошти та здійснювала їх прозорий перерозподіл серед місцевих неурядових організацій, тим самим активізувавши участь громадськості в процесі прийняття та реалізації рішень на території міста.

Так в січні 2004 року було створено Вознесенський міський благодійний фонд соколи як некомерційну організацію у формі благодійного фонду територіальної громади.

За період з січня по вересень 2004 року зокрема, Фондом соколи здійснено ряд проектів:

- 22 січня 2004 р. проведено круглий стіл розвиток громадських організацій міста та роль донорських організацій у їх діяльності". В засіданні круглого столу тоді взяли участь представники 25 громадських організацій та благодійних фондів

міста, міський голова, працівники органів місцевого самоврядування та підприємці міста.

За резолюцією "круглого столу" було окреслено наступні пріоритети в діяльності громадських організацій та благодійних фондів міста.

Перш за все - створення прозорого та відкритого середовища в сфері своєї діяльності;

- впровадження принципів соціального партнерства в сфері визначення та вирішення актуальних проблем територіальної громади;
- формування громадянського суспільства в м. Вознесенську.

створення і відпрацювання механізмів залучення соціальних інвестицій у місті.

Окрім того у Вознесенську було проведено семінар-тренінг "Форум соціального інвестування" за підтримки Проекту "Мережа громадської дії в Україні інституту сталих спільнот (ISC)". В семінарі брала участь Асоціація підтримки громадських ініціатив "Ковчег" (Одеса) та регіональні партнери фонд розвитку міста Миколаєва, громадська спілка "Буковинська партнерська агенція" (Чернівці), Центр молодіжної співпраці (Дніпропетровськ), Фонд "Кримськотатарська ініціатива" (Сімферополь), Товариство "Євляд" (Сімферополь) за участю Суспільного інституту соціальних технологій (Одеса) та Благодійного Фонду "Дорога к дому" (Одеса), представників влади, бізнесу та громадськості Вознесенська. Метою форуму було формування методичних, кадрових і організаційних умов залучення інвестицій в соціальну сферу територіальних громад Миколаївської області. Презентовано:

- методика виявлення пакету пріоритетних проблем за активної участі мешканців міста,
- механізм соціального замовлення, який успішно діє в Одесі протягом трьох років
- можливі механізми залучення інвестицій та роль громадського сектору при цьому.

Березень запам'ятався проведенням семінару - тренінгу Південноукраїнським регіональним навчальним центром міжнародні фонди та донорські організації на підтримку місцевого самоврядування". В ньому взяли участь представники органів місцевого самоврядування та представники громадських організацій міста. На семінарі були розглянуті питання написання грантових проектів, пошуку донорів та коштів на реалізацію проекту, технологія здійснення оцінки ефективності впровадження проектів та інше.

За підтримки БФ соколи" та Південноукраїнського регіонального навчального центру (м. Херсон) в травні був проведений семінар

- тренінг механізми залучення неурядових організацій до вирішення соціальних проблем". У програмі семінару. Розглядалися механізми соціального партнерства, правова база соціального партнерства та шляхи її вдосконалення на місцевому рівні, аналіз успішних прикладів соціального партнерства, основні вимоги до складання проектів, здійснення експертної оцінки проектів, ризики соціального партнерства та шляхи їх подолання. У семінарі взяли участь представники органів місцевого самоврядування міст Нікополя, Баштани, Южноукраїнська, Миколаєва та Вознесенська, депутати та представники громадських організацій міста.

Не припинялася робота і влітку. На базі БФ соколи" створено Центр соціального інвестування, в рамках взаємодії БФ соколи" з Миколаївським центром соціального інвестування розроблено та виграно проект центр соціального інвестування - як інструмент єднання зусиль громади для процвітання міста" - рамках якого планується визначення пріоритетних проблем Вознесенська.

У липні благодійним фондом «соколи» при партнерстві з ГО агентство економічного розвитку м. Вознесенська", Миколаївським центром соціального інвестування, Асоціацією підтримки громадських ініціатив "Ковчег" (м. Одеса) при фінансовій підтримці Проекту "Мережа громадянської дії в Україні (UCAN)" Інституту сталих спільнот (ISC), що фінансується Агентством з міжнародного розвитку Сполучених Штатів Америки (USAID) було виграно спільний грант на реалізацію проекту "Центр соціального інвестування як інструмент єднання зусиль громади для процвітання міста (на прикладі трьох територіальних громад Миколаївської області)". Нині проект знаходиться в стадії реалізації, його завершення планується в листопаді 2004 року. Важливим завданням проекту є впровадження комплексної системи соціального інвестування, яка не тільки допомагає залучати ресурси на вирішення проблем громади, але надає інструменти до найбільш ефективного використання залучених ресурсів. Головним результатом проекту є проведення опитування громадян. За його результатами будуть визначені пріоритетні проблеми громади та внесено зміни до Стратегічного плану Вознесенськ 2010".

Окрім того в липні в Вознесенську відбулася робоча зустріч, організована БФ «Соколи», ГО «Агентство економічного розвитку м. Вознесенська» та Миколаївським ЦСІ, як крок до реалізації проекту. Головною метою зустрічі було формування організаційних, методичних та

СОЦІАЛЬНЕ партнерство

кадрових умов для успішної реалізації проекту "Центр соціального інвестування як інструмент єднання зусиль громади для процвітання міста (на прикладі трьох територіальних громад Миколаївської області)" та розробка плану проведення досліджень з виявлення пріоритетних проблем у Миколаєві, Вознесенську та Нового Бугу. В зустрічі взяли участь представники органів місцевого самоврядування та виконавчих гілок влади, недержавних організацій, малого та середнього підприємництва, друкованих та електронних мас-медіа, провідних фахівців-експертів з питань соціального інвестування Нового Бугу, Миколаєва і Вознесенська. Впродовж робочої зустрічі було розроблено план дій щодо реалізації проекту та окреслено перспективи подальшої співпраці. Також на зустрічі пролунала думка про залучення представників органів місцевого самоврядування до мережі соціального інвестування та створення Меморандуму мережі.

Олена Пергун

СТУДЕНТСЬКИЙ волонтеріат в НДО

31 третьокурсник Національної металургійної академії України зі спеціальності "Менеджер інтелектуальної власності" протягом 4-х тижнів проходили виробничу практику у Дніпропетровській обласній громадській організації "Товариство інтелектуальної власності".

Перед проходженням виробничої практики було проведено опитування студентів. Воно з'ясувало, яких саме практичних знань бракує майбутнім менеджерам з інтелектуальної власності. За результатами аналізу анкетування та побажань самих студентів-практикантів було складено програму виробничої практики.

За час практики молодь встигла обмінятися досвідом із досвідченими професіоналами в сфері інтелектуальної власності, заслуженими винахідниками, патентними повіреними. Студенти-практиканти ознайомилися із структурою управління системою інтелектуальної власності у світі та Україні, законами про авторське право та суміжні права, охорону прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торгові марки. Навчилися користуватися правилами оформлення і пошуку документів для

НДО-Інформ
№3 (27), 2004

отримання патентів і свідоцтв Державного департаменту інтелектуальної власності тощо. Особливою популярністю серед студентів користувався сайт Товариства інтелектуальної власності, який росіянами було визнано "Золотим сайтом" 2003 року.

У кожного студента було персональне практичне завдання, реалізація якого не тільки давала практичні навички, але і була волонтерським вкладом у діяльність самої громадської організації. Так, студенти-практиканти відвідали трьох пенсіонерів-інвалідів, які не мають можливості виходити з дому, вони ж розпочали безплатне оформлення заявочних матеріалів на авторські твори та винаходи своїх підопічних. Двоє студентів стали менеджерами-координаторами "patent - клубу" та "ТРИЗ - центру", які вже три роки працюють на базі Товариства інтелектуальної власності і патентного відділу обласної універсальної наукової бібліотеки.

Завершилася практика захистом звітів студентів. Всім практикантам було вручено конспекти з авторського права та суміжних прав, брошури, пам'ятки та листівки з інтелектуальної власності. До речі, всю цю літературу було видано громадською організацією якраз напередодні була надрукована.

Виробнича практика студентів-інтелектуалів могла бути ще ефективнішою, якби ініціативу громадської організації підтримали фонди, до яких Товариство інтелектуальної власності зверталось з цим проектом. Допомоги там воно, на жаль, не отримало. А Україна вже третій рік поспіль продовжує бути єдиною в світі країною, на яку із-за порушень прав інтелектуальної власності накладено торгово-економічні санкції на загальну суму 225 мільйонів доларів США.

Проведення виробничої практики студентів це лише один з проектів Товариства інтелектуальної власності, який закладено Дніпропетровською обласною державною адміністрацією в обласну програму "Інтелектуальна власність". Програма діятиме з 2004 до 2020 року, отож наступного року виробничу практику студентів-інтелектуалів буде продовжено.

Володимир Каленик

"Товариство інтелектуальної власності"

(056) 785 18 29
Copyright@royalty.dp.ua
www.author.com.ua

РОЗМОВА на етичну тему

Будь-яка професійна діяльність має свою специфіку. Відтак, рано чи пізно у кожній професійній групі виникає потреба в формуванні корпоративних норм поведінки. В тому числі і етичних. Нікого не дивує, що Кодекс етики є у лікарів, банківських працівників або журналістів. По шляху формування своїх етичних норм вже майже рік йдуть і спеціалісти третього сектору. Необхідність створення якщо не кодексу, то хоча б декларації, фахівці з НДО пояснюють просто: мережа громадських організацій росте, спектр послуг ,які вони надають населенню розширюється. Відповідно - збільшується кількість питань, відповіді на які одній організації самотужки знайти важко. Про проблеми етики ми мали нагоду поговорити з координатором проекту "Етика діяльності ОГС в Україні" Олександром Бобровою.

Олександр, тема етики серед українських працівників третього сектору почала обговорюватися не так давно. З чого все починалося?

Спочатку був круглий стіл, присвячений етиці діяльності НДО. Обговорювали тему взагалі, що це таке, на якому етапі розвитку етичних відносин знаходяться нині наші громадські організації. Ось так зібралися, поговорили, вирішили що розмова ця не кулуарна для якогось вузького кола фахівців ,а що це - тема для обговорення в усіх організаціях третього сектору. Тоді ІЛСАК і профінансував проведення міжнародної конференції "Етичні засади громадянського суспільства в Україні". На конференцію було запрошено представників 112 українських НДО, а також закордонних колег ,які ділилися з нами своїм досвідом. Працювали учасники в секціях говорили про проблеми етичного характеру, які існують в роботі НДО. Це були проблеми етики взаємовідносин з партнерами ,етики роботи з клієнтами ,етики співпраці з донорами внутрішньо організаційних відносин ,питання етики взаємодії з іншими секторами суспільства. В результаті обговорень учасники конференції вирішили ініціаторів підтримати. Тема виявилася дійсно актуальною часу, відведеного на обговорення катастрофічно не вистачало, тому що всі говорили про наболіле, а проблем виявилось дуже багато. Окрім того, що говорили про самі проблеми, намагалися одразу пропонувати варіанти їх вирішення. Людей цікавив дієвий механізм боротьби з негативними явищами, отож,

в ході обговорення весь час виникали дискусії. Коли це траплялося, доводилося звертатися до перевірених методів. Що тут може допомогати? Орієнтація на якісь загально визначені моральні цінності. Коли ми знаємо, чого очікуємо один від одного ,на що в своїй роботі опираємося-вирішувати питання завжди простіше. В усякому випадку, можна визначити, наскільки наші дії адекватні до тих намірів ,які декларуємо, наскільки вони відповідають статутним нормам. А якщо застосовувати це до громадянського суспільства, то наскільки організація виконує ту місію, яку взяла на себе під час створення. Питання ці завжди дуже складні, тому що їх важко вирішувати однозначно. У кожній ситуації виникають якісь нюанси, своя специфіка, відтак однозначної відповіді на це питання немає і бути не може. Є лише орієнтири, на які ми опираємося у своїй роботі і які допомагають нам вирішувати ці питання. Для того ,щоб створити єдине розуміння цінностей, на які орієнтується третій сектор, учасники конференції вирішили напрацювати документ, в якому було б закладено бачення основних етичних норм у роботі НДО. Спочатку, коли тільки виникла думка про створення такого документу, було запропоновано таку схему-кожен пише свій варіант ,відсилає його до оргкомітету ,там все це розглядається і вже потім створюється якийсь загальний. Теоретично це можливо, але практично така схема працювати не змогла б. Просто бачення проблем у всіх різне, а тому важко було б створити щось єдине, або ж навіть схоже. Відтак, вирішили зупинитися на виробленні спільного проекту Декларації, а вже потім, шляхом обговорення, доводити його до логічного завершення. Тобто, відібрати всі доповнення і зауваження, напрацьовані громадськими організаціями під час засідань круглих столів, проаналізувати їх і вже доповнений проект знову запропонувати для обговорення. Нині в регіонах якраз триває процес обговорення. Близько тридцяти п'яти круглих столів до вересня вже проведено. Календар всіх обговорень є на спеціально створеному сайті і якщо ще хтось хоче стати ініціатором обговорення проекту, можна подавати заявки і пропонувати проведення таких заходів. Хочу сказати, що особливістю у проведенні круглих столів є те ,що всі вони проводяться за рахунок місцевих громадських організацій. Вони не орієнтовані на західного донора, який хоче допомогти нам у вирішенні якихось проблем. Люди займаються цим для себе, тому що тема етики дійсно актуальна. І той факт, що коло задіяних в процес обговорення організацій виявилось досить широким і активним - теж про це говорить. Багато організацій не лише проводять круглі столи, а й розповсюджують проект Декларації, висвітлюють проблеми етики,

піднімають питання на рівні місцевих організацій. Це говорить про те, що громадські організації в регіонах теж зацікавлені у найшвидшому прийнятті такого документу.

Чому ПСАІ взяло на себе фінансування цього проекту?

Цей проект спрямований на зміцнення засад третього сектору, на його оздоровлення, на перспективу. На те, щоб громадянське суспільство в Україні міцніло, розвивалося. Природно, що коли при цьому виникають етичні проблеми, то їх потрібно вирішувати.

Чи прописані якісь етичні норми в Законі України "Про діяльність громадських організацій" і чи матиме Кодекс силу закону?

Що стосується запропонованого проекту, то він не є документом, що має силу закону, але на рівні внутрішньої саморегуляції його прийняття - річ дуже важлива. Законодавчо питання може вирішуватись в якійсь окремій площині, а проблеми етики-то вже набагато глибше. Частіше за все - проблема буває багатогранною і норми закону не завжди можуть вирішити цю проблему. Окрім того, законодавці не завжди володіють темою в такому обсязі, як фахівці, які щодня з нею стикаються.

Якщо я правильно зрозуміла, новий документ має позитивно позначитись на рівні послуг третього сектору, підняти його авторитет в суспільстві?

Власне кажучи, все йде до того. Дуже багато етичних кодексів вже створено всередині окремих організацій, тому що для роботи це необхідно. Це - як практичний інструмент у взаємовідносинах. Візьмемо, наприклад, нашу організацію. В нас є медіатори, люди, які виступають посередниками у вирішенні конфліктів. Ці фахівці мають свої, чітко визначені норми поведінки, зокрема, нейтральність. Медіатори не можуть ставати на бік однієї з конфліктуючих сторін. Не можна бути арбітрами, потрібно допомагати сторонам самостійно вирішувати спірні питання. Так само з принципом добровільності. В цьому випадку кожен принцип є інструментом, який регулює поведінку сторін, дозволяє їм дотримуватись загальних правил. Те ж, але в республіканському масштабі можна сказати про документ, який ми зараз обговорюємо.

А що Ви можете сказати про досвід закордонних колег?

Як правило, в різних країнах все відбувається по-різному. І напевне, випадок в Україні відрізнятиметься від досвіду Колумбії, Естонії, Ефіопії. Це тому, що всюди своя специфіка відносин у третьому секторі. Навіть потреба в обговоренні такого документу виникає в кожній країні на різних етапах розвитку. Чий досвід був дуже цікавим-так це досвід Естонії. 90% всього населення там є

членами НДО. Країна маленька, а третій сектор дуже потужний. Все базується на роботі громадських організацій. Вони активно і сильно впливають на всі процеси, які відбуваються в країні. Відповідно і саморегуляція в них достатньо сильна. В Естонії створено Етичний Кодекс НДО. Контролюючим органом, який наглядає за роботою громадських організацій є круглий стіл. Періодично вони збираються. Є критерії, за якими визначають, хто може бути учасником такого зібрання. Умови визначено досить чітко. Підбираються компетентні люди, які мають довіру в третьому секторі. І якщо громадська організація в Естонії не працює за стандартами, вона автоматично вибуває з цієї сфери діяльності. Про те, який механізм буде вироблено в Україні, поки що ще ніхто нічого не знає. Не зрозуміло навіть, з якого боку до цього підходити. Багато хто починає одразу запитувати, як це відбуватиметься на практиці. Швидше за все, про це говоритимуть на майбутній конференції. Учасникам буде представлено нароби закордонних колег, а вже потім із запропонованих варіантів делегати обиратимуть щось своє - те, що найкраще підходить до роботи в наших умовах. А що буде далі-ще не відомо.

Якщо проаналізувати досвід попередніх круглих столів. Як багато пропозицій, доповнень, зауважень, уточнень було запропоновано?

Дійсно, пропозицій багато. Матеріал "живий", а тому і відгукуються на нього активно. Вносять зауваження, змінюють формулювання, намагаються адаптувати їх до своїх, місцевих умов. Найгостріші дискусії викликає питання відкритості та прозорості. Це - найболючіша тема. Зрозуміло, що потрібно на ці аспекти у своїй роботі орієнтуватися, але яким чином це реалізувати? З цього приводу виникає дуже багато різних думок. Наприклад, публікації річних та публічних звітів. Це етична норма, чи просто обов'язок? Наскільки відкритою має бути ця інформація? Як знайти ту міру необхідності? Складним є і питання чесної чи здорової конкуренції. Чи хочуть НДО дотримуватись цих норм, чи їм взагалі конкуренти не потрібні? Спірних питань багато, але всі ми зацікавлені їх вирішувати. Тому ще раз нагадую-всі, хто бажає взяти участь в обговоренні - ще можуть встигнути це зробити. Заявки на проведення круглих столів, або ж, вже отримані результати обговорень можна надіслати на адресу Українського Центру Порозуміння.

Розмову вела Еліна Мороко

РАЙОННА бібліотека чи центр активізації громадян?

Чи може районна бібліотека об'єднати навколо себе місцеву громаду для вирішення соціальних проблем свого регіону? Виявляється, що так. Це доводить робота

Царичанської районної бібліотеки, де працюють люди небайдужі до долі рідного краю, долі людей, які живуть навколо, долі свого району.

А почалось все півтора роки тому, коли Центр підтримки громадських і культурних ініціатив

звернувся до завідувачої Царичанським районним відділом культури Ольги Собарні з проханням знайти серед працівників культури району людину активну, ініціативну для участі у проекті. В той час Центр підтримки громадських і культурних ініціатив реалізовував проект "Розвиток системи інформаційно-методичного забезпечення неприбуткового сектору Дніпропетровського регіону" за підтримки Фонду Євразія за рахунок коштів, наданих Агентством Міжнародного Розвитку США (ІІАЮ). Проект передбачав розвиток мережі інформаційно-консультативних пунктів для неприбуткових організацій на базі закладів культури в сільських районах Дніпропетровської області. Ось так і потрапила директор Царичанської районної бібліотеки Людмила Костенко на свій перший тренінг "Менеджмент неприбуткових організацій". Потім ще були тренінги з питань фандрейзингу, суспільно-ділових відносин НПО, методики надання консультативних послуг регіональним НПО...

Все це допомогло Людмилі по-новому побачити місію, мету і завдання своєї бібліотеки. Додому вона повернулася з новими ідеями, які мали реальне підґрунтя для втілення у життя. Насамперед Людмила поділилася інформацією з іншими громадськими організаціями про можливість фінансування соціальних проектів, пошуку партнерів, участі в освітніх програмах. І за допомогою ЦПГКІ на базі бібліотеки створила інформаційно-консультативний центр. У ньому

зібрана навчально-методична і довідкова література з менеджменту недержавних організацій, база даних донорських організацій, інформація про діяльність громадських організацій в інших регіонах України. Методисти - консультанти Центру надають консультації громадським організаціям, що працюють в Царичанському районі, і всім зацікавленим у вирішенні соціальних проблем громадянам.

Водночас Людмила Костенко працювала над ще одним проектом. Мріяла створити у районі Центр соціальної адаптації для дітей з обмеженими фізичними можливостями та дітей-чорнобильців. Справа в тому, що Людмила сама виховує дитину, яка постраждала від наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС. Таких дітей в Царичанському районі близько 70 і близько 80 дітей з обмеженими фізичними можливостями. Діти цих категорій мають свої особливі проблеми: соціальної незахищеності, питань спілкування і самореалізації, розвитку творчих здібностей.

Для вирішення проблеми була створена ініціативна група "Берегиня", яка об'єднала найактивніших матерів цих дітей. Дуже хотілося зробити життя цих дітей цікавішим і насиченішим. І "Берегині" це вдалося - проект переміг у конкурсі проектів "Воля громадська - сила могутня", що впроваджується ІСС та ІСАР "Єднання" за фінансування Агентства США з міжнародного розвитку.

За кошти гранту "Берегиня" придбала комп'ютер, копіювальну техніку, довідкову літературу. На базі районної бібліотеки почав працювати Центр соціальної адаптації для дітей з обмеженими фізичними можливостями і дітей чорнобильців.

Спочатку царичанці насторожено ставилися до цього новаторства. Звичніше було отримувати допомогу від благодійників продуктовими наборами і предметами повсякденного вжитку. Людмила Костенко згадує, що у перші дні роботи Центру його відвідували одна - дві дитини. Інформація розповсюджувалась і охочих прийти до центру з кожним днем ставало все більше.

В ході реалізації проекту було проведено більш ніж 120 консультацій для дітей та батьків з юридичних, психологічних і педагогічних питань. Діти вчилися працювати на комп'ютері, був створений інформаційно-довідковий відділ для дітей та їх батьків (100 примірників літератури по психології, праву, енциклопедичної літератури для дітей). Багато дітей навчалися на тренінгах "Спілкуватися - це здорово", "Роль спілкування у житті людини", спрямованих на подолання бар'єрів у спілкуванні дітей з вадами здоров'я, адаптацію у сучасному житті.

Проект закінчився, але Центр соціальної адаптації продовжує свою роботу. Для багатьох дітей він став місцем, де вони можуть вільно спілкуватися, отримувати консультації фахівців, необхідні знання, працювати на комп'ютері та знаходити нових друзів. Зараз Царичанський Центр соціальної адаптації щодня відвідує 30, а то й більше дітей. Місцева влада пішла на зустріч "Берегині" і допомагає транспортом для підвезення дітей з сільської глибинки.

І нині, вже зареєстрована Громадська організація "Берегиня" продовжує роботу, об'єднуючи все більше небайдужих до проблем своєї громади людей. Попереду багато нових планів, нових проектів, нових перемог...

Наталія Стаднічук

ГО "Берегиня".

Царичанська районна бібліотека.
Людмила Костенко
Дніпропетровська область, с. м. т.
Царичанка, вул. Кірова, 42
(05690) 2 27 43

НДО-Інформ

І н с т и т у
т
с о ц і о к у л ь т у р н о
м е н е д ж м е н т у р а з о м
з
Ц е н т р о м п і д т р и м к и
т в о р ч и х
п р о д о в ж у є
б ю л е т е н ю
І н ф о р м . Д а н е в и д а н н я
с п р я м о в а н е
в и с в і т л е н н я д і я л ь н о с т і т а

історій успіху" третього сектору.

Бюлетень складається з низки рубрик: *Новини НДО* - основні події третього сектору, що відбулися за останній період;

Знайомство з близька - розповідь про донорські організації та програми;

Бібліотечка НДО- про видання ІСКМ, ЦПТІ та інших організацій, що розроблені для представників НДО;

Обмінюємося досвідом - історії успіху" недержавних організацій;

Коментар фахівця - інтерв'ю з представниками донорських організацій, лідерами НДО та ін.;

Конкурси - об'яви про нові конкурси та програми.

Видання бюлетеню здійснюється за підтримки Фонду Євразія за рахунок коштів П8АГО в рамках

центральноукраїнського кластеру проектів інтеграція місцевих спільнот". Видання розповсюджується безплатно.

Інститут соціокультурного менеджменту
а/с 4/30, м. Кіровоград, 25006

**СОЦІАЛЬНІ
технології. 4.1**

*" Со ц і а л ь н і
т е х н о л о г і ї . Ч а с т и н а 1.
(Азарова Т.В., Абрамов Л.К.,
- ІСКМ, Кіровоград, - 2004,
104 ст.)*

Суспільне

життя
підкорюється
закономірностям. Отже,
можемо сказати, що наше
суспільство є певним

механізмом, який працює, має свої проблеми, а його ефективне функціонування залежить від ефективного вирішення цих проблем. Для того, щоб мати змогу ці питання вирішувати, необхідно використовувати певні технології, отже для соціального оточення і технології повинні бути особливими-соціальними. Так Інститут соціокультурного менеджменту видав новий навчально-методичний посібник соціальні технології. Частина 1.". Даний посібник складається з наступних розділів:

1. «Соціальна технологія» та її принципи.
 - 1.1. Використання «соціальної технології» у вирішенні соціальних проблем.
 - 1.2. Поняття соціальна технологія", її відмінні ознаки.
 - 1.3. Принципи розробки і види соціальних технологій.
2. Технологія лобювання інтересів громадян.
 - 2.1. Лобізм, його відмінні ознаки.
 - 2.2. Функції громадсько-лобістської структури.
 - 2.3. Інформаційне забезпечення лобістської кампанії.

Видання здійснено при підтримці Фонду Євразія за рахунок коштів наданих Ц8АГО в рамках Центральноукраїнського кластеру проектів інтеграція місцевих спільнот".

Безплатно отримати видання можна надіславши офіційний лист-запит на бланку вашої організації, завіреному печаткою на адресу Інституту соціокультурного менеджменту.

Інститут соціокультурного менеджменту
а/с 4/30, Кіровоград, 25006

"ШКОЛА громадського лобіювання"

Мета діяльності школи громадського лобіювання — підготовка спеціальних навчально-методичних матеріалів і відповідних фахівців, а також проведення тренінгових курсів для представників (лідерів) громадських організацій, органів самоорганізації населення, профспілок і окремих груп населення задля розробки спеціальних програм і стратегій ефективного обстоювання своїх законних прав та інтересів в органах державного управління й місцевого самоврядування.

Технічне завдання

1. Створення спеціальної навчальної програми, що має включати характеристику проблем (опис структури відповідних курсів) і базу даних фахівців (тренерів):

Характеристика організації публічної влади в Україні (органів державного управління та місцевого самоврядування) з чітким переліком сфер відповідальності за надання управлінських послуг, систематизації інформації про адміністративні процедури їх здійснення.

Інструментарій (Інтернет, звернення, депутатські запити тощо) отримання ефективного доступу до інформації щодо діяльності відповідних органів (службові та посадові особи, територіального розміщення, структура й процедур діяльності, механізми підготовки та ухвалення рішень, спосіб моніторингу й оцінювання виконання відповідних рішень, звітування про виконання своїх посадових обов'язків, режим прийому відвідувачів тощо).

- Організація й проведення громадських слухань та реалізація місцевих ініціатив
- Створення та діяльність дорадчо-консультативних структур при органах державного й регіонального управління.
- Основні принципи, механізми та інструменти аналізу державної політики.
- Механізми проведення ефективного консультування з юридичних та економічних питань.
- Основи нормо творчості та механізми перетворення висловлених представниками громадськості ідей у конкретні пропозиції для органів державного та муніципального управління (проекти нормативних і розпорядчих актів).
- Механізми судового оскарження рішень, дій/бездіяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб.
- Методи оцінювання ефективності управлінської діяльності у відповідних сферах.
- Методи й засоби ведення результативних переговорів з представниками адміністрацій усіх рівнів.
- Інструменти взаємодії з обраними представниками влади (міськими, сільськими, селищними головами, депутатами всіх рівнів).
- Методи роботи в коаліції.
- Інструменти ефективного залучення громадськості до процесу формування їхніх інтересів.

- Інструменти РК-забезпечення ведення кампаній громадського лобіювання, вирішення конкретних проблем та ухвалення певних рішень.
- Фінансово-організаційні проблеми проведення кампаній громадського лобіювання (зокрема, ефективне залучення фінансових ресурсів).

2. Підготовка до друку та публікація серії методичної літератури.

3. Розробка механізму поширення інформації про діяльність Школи громадського лобіювання, запрошення та добір потенційних учасників.

4. Створення збірок "ситуативних прикладів" та інших форм узагальнення досвіду організації й проведення кампаній громадського лобіювання.

Перевагу буде надано проектам, які:

- надіслані від коаліцій організацій;
- містять чіткий розподіл функцій і бюджету між учасниками;
- передбачають інші джерела фінансової підтримки.

Останній термін подання проекту — 22 жовтня 2004 року.

Максимальний розмір очікуваного гранту — 100000 доларів США
Результати розгляду проектів буде повідомлено до 1 лютого 2005 року.

Проекти надсилати поштою за адресою: Відділ управління проектами, Міжнародний фонд "Відродження", вул. Артема (Січових стрільців), 46, м. Київ, 04053

Фонд офіційно підтверджує факт отримання проектів листом, який надсилається аплікатам упродовж 7 днів із моменту отримання кореспонденції.

Просимо звернути увагу:

- розглядаються тільки оригінали проектів (з підписами і печаткою);
- проекти, що надійдуть до Фонду після закінчення вказаного в оголошенні терміну, не розглядатимуться;
- надіслані факсом та електронною поштою проекти до розгляду не беруться;
- МФВ не надає грантів політичним партіям, релігійним громадам та приватним (фізичним) особам;
- подані на конкурс матеріали не повертаються та не рецензуються;
- про результати конкурсів учасників повідомлять письмово;
- остаточне рішення Фонду щодо проекту або заявки перегляду не підлягає;
- причини відмови у підтримці проекту не повідомляються.

Контактні особи:

Роман Кобець, менеджер програми

kobets@irf.kiev.ua

Олександра Горячева, асистент

alekseenko@irf.kiev.ua

Телефон: (044) 461 95 00

Центр підтримки творчих ініціатив

Для листів: ЦПТІ, а/с 4/30,
м.Кіровоград, 25006,
Телефон/факс: (0522) 300312, 351576
Е-пошта: gc@cpti.kr.ua
Веб-сайт: www.ngo.org.ua
www.soclab.org.ua
Керівник: Станкевич Л.О.

Редколегія колегії: Л.Абрамов,
Т.Азарова,
І.Кігура
Редатор: І.Кігура
Технічне редагування: І.Степанець,
А.Федорук

Тиражування: СПД ФО Шегеда М.М.
Угода від 29.07.2004
Наклад: 800 примірників.

Бюлетень "НДО-інформ" є спільним інформаційним проектом ІСКМ та ЦПТІ і розповсюджується безплатно як ілюстративний матеріал під час освітніх заходів. Бюлетень видається з 1999 року за ініціативи ЦПТІ. З 2003 року видання адмініструється ІСКМ. Даний номер бюлетеню підготовлений ІСКМ та ЦПТІ при участі партнерів, а саме: Центру підтримки громадських і культурних ініціатив (м. Дніпропетровськ), Центру сприяння суспільним іновіаціям (м. Миколаїв) в рамках Центральноукраїнського кластеру проектів "Інтеграція місцевих спільнот".

Інститут соціокультурного менеджменту

Для листів: ІСКМ, а/с 4/30,
м.Кіровоград, 25006,
Телефон/факс: (0522) 246675
Е-пошта: iscm@ngo.org.ua
Веб-сайт: www.presscat.org.ua
Керівник: Абрамов Л.К.